

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Birželis — June 17, 1964

Nr. 70

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NUOSAIIKIAI Į NUOLAIIDAS

TUO TARPU KAI AMERIKOJE DŽIAUGIAMA-SI 'NUOSAIIKAUS' KANDIDATO SCRANTONO RYZTU KOVOTI UŽ NOMINACIJĄ, CHRUSČIO-VAS PADARĖ ŽINGSNĮ Į DABARTINĖS BUK-LĖS VOKIETIJOJE LEGALIZAVIMĄ, O RAU-DONOJI KINIJA SUSTIPRINO SPAUDIMĄ PIETRYČIŲ AZIJOJE, TIKĖDAMASI BŪSIAN-TI "PRIVERSTA" PRIIMTI AMERIKIEČIŲ PA-GALBĄ.

Vytautas Meškauskas

"Hallelujah!" Šauksmu pasitiko New York Herald Tribune gubernatoriaus William Warren Scranton pasiskelbimą kandidatūrai prezidentus. Pagal tą respublikonams artimą laikraštį, respublikonai turi kuo skubiausiai veikti, kad išgelbėtų konvenciją. Suprask, nuo Goldwaterio nominavimo. Žinia, Goldwaterio nominavimas būtų nukrypimas nuo ligšiolinės respublikonų linijos, labai dažnai parėmusios demokratų administracijos sumanymus. Dar daugiau, kad kada įgalinuosiu jų pravedimą. Kaip konstatuoja James Reston, respublikonų partija t.y. jų atstovai senat ir kongrese, parėmė tris sąjūdžius: ieškojimą bendros kalbos su sovietais, tikinį atkurti bei pabrėžimą baltosios ir juodosios rasių lygių teisių. Tik dėl respublikonų palankaus nusistatymo pavyko sudaryti atominių bandymų uždraudimo sutartį su Sovietų Sąjunga, sumažinti mokesčius ir sustabdyti "filibusterį" — neribotas diskusijas senatė dėl civilinių teisių. Per visus tuos balsavimus Goldwateris balsavo prieš. Žinoma, tai dar nereiškia, kad Goldwateris būtų buvęs neteisus, o jo partijos kolegų dauguma teisi. Ir Winstonas Churchillis buvo vienintelis savo partijoje, iki prasidėjus karas neįrodė tiesą buvus jo pusėje.

Galimas daiktas, kad ir Goldwateris pasirodys esąs teisus. Žvilgsnis į ndienį būklę užsienio politikos laukuose kalba jo naudai. Pažūrėkime tik į du Vakarų — Rytų susidūrimo taškus: pietryčių Aziją ir Vokietiją. Praeitą savaitę Amerikoje lankėsi Vakarų Vokietijos kancleris Erhardas, o Sovietijoje Kremliaus "gauleiteris" Rytų Vokietijoje Ulbrichtas. Pastarasis Maskvoje pasirašė draugiškumo, savitarpio pagalbos ir bendradarbiavimo sutartį. Tą sutartimi pabrėžiamas Rytų Vokietijos suverenumas ir nustatoma, kad Vakarų Berlyną tos sutarties signatarai laiko nepriklausomu politiniu vienetu (6 str.).

Ką toji sutartis reiškia? O gi dar vieną žingsnį pirmyn sovietų pastangose legalizuoti nusistovėjusią būklę! Žinia, galėjo būti dar kebliau tuo atveju, jei Sovietų Sąjunga būtų pasirašiusi su Rytų Vokietija taikos sutartį, kurią Rytų Vokietijai būtų perleista teisė reguliuoti susisiekimą su Vakarų Berlynu. Tačiau Chrusčiovas šiuo tarpu to nedarė ir New York Times dėl to labai džiaugiasi. Girdi, sutarties teks-

tas ir ta proga Chrusčiovo pasakyta kalba rodo, kaip dramatiškai pasikeitė pasaulis. Sovietų premjerui šiandien didžiausias nusikaltėlis pasaulyje esanti komunistinė Kinija, o ne JAV. Ši kartą Chrusčiovas ne tik nereikalavęs pasitraukti iš Berlyno, grasindamas atominio karo gali-mybe, bet dar prieš sutartį įspėjęs Dean Rusk per ambasadorių Dobryniną apie jos sudarymą ir užtikrinę, kad ją sutartimi nenorima sukelti naujos tarptautinės krizės!

Man atrodo, kad New York Timesas džiaugiasi bereikalo. Tiesa, Chrusčiovas nepasirašė 'taikos' sutarties, bet jis vistiek pažengė žingsnį primyn, bet ne atgal. Džiaugtis dėl to, kad jis negrasina pavartoti jėgos, gerai žinodamas, kad neturi jos persvaros, nėra ko.

Jei vokiečių vyriausios politinis tikslas yra siekti savo tautiečių išvadavimo iš sovietų vergijos, tai Chrusčiovo-Ulbrichto pak-tas parodė, kad tas tikslas ir toliau lieka nepasiekiamas, ir tam nieko negali padėti Erhardo vizitas pas Johnsoną. Kelias į Vokietijos susivienijimą veda — mokė Chrusčiovas — per Maskvą, o ne Washingtoną. Pabrėžes, kad vokiečių "valdantieji sluoksniai" nori revanšo, Chrusčiovas čia pat paminėjo ir taiką mylinčius vokiečius, su kuriais jis mielai kalbėsias. Atseit, nuo Erhardo priklauso, kokiai kvalifikacijai jis tinka: karo kurstytojo ar taikos mylėtojo.

Tuo tarpu prezidentui Johnsonui atsisakant padaryti savo sprendimą prieš rinkimus pietryčių Azijoje: puliti ar pasitraukti — būklė ten kasdien blogėja. Oficialiai sakoma, kad Pietų Vietnamo gynimas bus sustiprintas, o apie praplėtimą karo veiksmų į šiaurinę Vietnamą net ir negalvojama, tačiau neoficialiai duodama suprasti, kad laivynas ir aviacija telkiama pietiniame Ramiajame Vandenynė. Kaip praneša Allen-Scott, Valstybės Sekretorius D. Rusk, Gynimo Sekretorius McNamara ir prezidento asmeniškai patarėjas užsienio politikos reikalams Bundy įkalbinėja prezidentą ryžtis tokiai "krizei" su Kinija, kaip J. F. Kennedy ryžosi su Chrusčiovo dėl Kubos. Tokios "krizės" tikslas būtų priversti Raudonąją Kiniją atsakyti nuo spaudimo į pietinį Vietnamą, už tat pažandant ją priimti į JT, šelpti maistu ir neutralizuoti visą pietryčių

Aziją. Ir taip kaip po Kubos krizės pagerėjo santykiai su Sovietų Sąjunga, taip ir po Vietnamo krizės pagerėtų santykiai su Raudonąja Kinija. Prie tokios svajonės dar reikėtų pridurti, kad Kuba liko ir po "krizės" raudona ir tas pats laukia pietryčių Azijos. Visos situacijos absurdas glūdi tame, kad komunistai žygiuoja į priekį ir tada, kada didžiausios galybės jų stovykloje — Sovietų Sąjunga ir Raudonoji Kinija — yra gerokai susipykusios. Kam jiems reikalingas karas, jei jos tą patį gauna ant taikos padėklo? Visa tai vadinama "nuosaikumu" prieš kurį, girdi, kėsina "nuo gyvenimo atsilikęs" senatorius iš Arizonos!

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* **PREZIDENTAS L. JOHNSONAS** šiandien viešči Clevelande, pakviestas unijų vadovybės pasakyti kalbą. Jis atsisakė dalyvauti prieš savaitę įvykusioje gubernatorių konferencijoje.

* **RYTŲ VOKIETIJOS** ir Maskvos naujai sudarytoji 20 metų sutartis taip suredaguota, kad ji, kiek pakelianti Ulbrichto valdžios prestižą, kartu stengiasi neužrūstinti Vakarų. Tai nėra sutartis, atstojanti reikalaujamą galutinę taikos sutartį. Ją nepakeičiamas nei Vok. Berlyno statusas nei pažeidžiamos Vak. teisės į priėjimą. Sutartyje nėra tiek susitarimų, kiek seniai jau girdėtu... sugestijų.

* **ATOMINIŲ ELEKTROS JĖGAINIŲ** statyba bus pradėdama vykdyti Californijoje, Connecticut, New Jersey ir New Yorko valstijose. Dvi didelės jėgainės jau pradėtos statyti, paaiškėjus, kad atominės jėgos panaudojimas jau galimas remiantis tikriniais apskaičiavimais. Toji privatinų bendrovių iniciatyva pradėta 4 metais greičiau nei buvo planuojama.

* **RESPUBLIKONŲ KANDIDATUI** prezidentus E. Goldwateriui "sustabdyti" imtasi žygių, rodančių įtemptas pastangas paskutiniu momentu išvengti gresiančio partijoje skilimo.

Nors paleistas gandas apie H. C. Lodge, ambasatoriaus Vietnamui, atsistatydinimą ir grįžimą į JAV nepasitvirtino, užtat N. Rockefelleris atsiėmė savo kandidatūrą, kad sujungus visas jėgas gub. Scrantono pusėn.

* **SEKRETORIUS DEAN RUSK** pareiškė, kad neturima jokių planų karo veiksmams perkelti į šiaurinę Vietnamą. Senato užsieny reikalų komisijoje informuojantis apie padėtį Laose ir Vietnamme, kalbos apie karo veiksmų suaktyvinimą iššaukė senatoriaus Morse repliką:

"Jūs vedate tiesiai į karą su Kinija ir jei tai įvyks, pasaulis mus keiks 500 metų".

Pasaulio, JAV, Kanados ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės vadovaujantys asmenys dalyvavę lietuvių spaudos ir radijo suvažiavime, Tabor Farm vasarvietėje, Sodus, Mich. Iš kairės: Pr. Joga, kun. Br. Liubinas, J. Jasaitis, J. Staniškis, J. Kardelis, M. Lenkauskienė, dr. Lukoševičius, St. Barzdukas, J. Ignatonis, inž. V. Kamantas, E. Karnėnas, dr. J. Sungaila, Z. Dailidaka, Br. Nainys ir dr. A. Nasvytis. Nuotraukoje trūksta PLB pirmininko J.J. Bachuno.

LIETUVIŲ SPAUDOS IR RADIO SUVAŽIAVIMAS

Paskutinis pranešimas s priklausė jaunam, lietuviškum dvelkiančiam kun. Kęstučiui Trimakui, S. J. Laiškų Lietuviams žurnalo redaktoriumi. Jo tema — Lietuvių spauda dvasinių ir moralinių vertybių sargijoje — galėjo, kaip daugelis tikėjosi, nugrimsti į dvasinių ir moralinių vertybių teorijas. Bet prelegentas samoningai to išvengė, patiekdamas iš anksto raštu paruoštus klausimus d is kusijoms, atsakymams tolimesniam panaudojimui spaudoje. Jo pagrindiniai klausimai susitelkę į lietuvių spaudos informacinius uždavinius, viešų diskusijų visuomeninėmis temomis reikšmę ir reikalingas išvadas (reikalingumas konkrečių išvadų, vengiant nereikšmės polemiką ir asmeniniskumus), spaudos reikšmė ne tik informuojant, bet ir formuojant. Tam laikraščiai ir žurnalai privalo pabrėžti individualias ir visuomenines vertybes ir siekius. Spauda turi būti priemonė darniam visuomeniniam darbui. Tam ji gali pasitarnauti visuomeninį gyvenimą objektyviai nušviečiant.

Ribotas diskusijų laikas, pagaliau, pabaiga suvažiavimo nebuvo palanki gyvam ir nuodugniai iškeltų klausimų nagrinėjimui. Ne daug kuo prie temos prisidėjo keli kalbėtojai ženklino suvažiavimo nuovargį. Moderatorius R. Mieželis šioje programos dalyje neturėjo vargo nei su laikrodžiu nei ilga kalbančiais...

Su v a ž i a v i m o užbaigimo ceremonialą jausmingais žodžiais išjudino Juozas Stempuzis, taikliai patiekęs suvažiavimo dalyvių nuotakas ir padėką vyriausiajam "kaltininkui" Juozui Bačiūnui. Jaudinančiu žodžiu (sau ir klausytojams) J. Bačiūnas "kalte" bandė suversti PLB valdybai ir naujam Tabor Farmos šeimininkui Valdui Adamkavičiui, kartu dėkodamas už tokį gausų, darbingą ir nuotaikingą visų atsiliepimą. Ta proga J. Bačiūnas pranešė, kad panašūs suvažiavimai vyks ir ateityje — sekantis numatomas lituanistinių mokyklų mokytojams ir švietimo vadovybei. Lygiai kaip ir šį kartą su-

važiavusieji, atsisveikinant su J. Bačiūnu, tarė "iki pasimatymo".

Informacinius pranešimus dar padarius dr. P. Grigaičiui apie Washingtonė ruošiamą Lietuvių Dieną ir inž. Valdui Adamkavičiui apie krepšinio rinktinės kelionę į Australiją, užbaigiamąjį žodį tarus PLB vicepirm. V. Kamantui, sėkmingai pravedusią programą, sugiedojus himną, pasikeitus sveikinimais su Anglijos LB atstove p. Valteriene, išklausius JAV LB pirm. Jasaičio padėką,

suvažiavimo dalyviai atsisveikino vienas su kitu lyg nenoromis, lyg dar ne viską išsakę, kas ant širdies.

Suvažiavimas, jei ir buvo perkrautas paskaitine programa (ruošos pabaigoje dar kiek apkarpyta), davė pakankamai progų iš arčiau susipažinti su laikraštiniųkų ir radijo programų vedėjų rūpesčiais ir nuotaikomis. Tos nuotaikos buvo atšviežintos jaunosios kartos atstovų drąsiu ir atviru žodžiu, išpėjančiu visus pažvelgti ateitin (kas reikalauja 2 psl.)

LILIJA ŠUKYTĖ KANADOS OPEROS SOLISTĖ

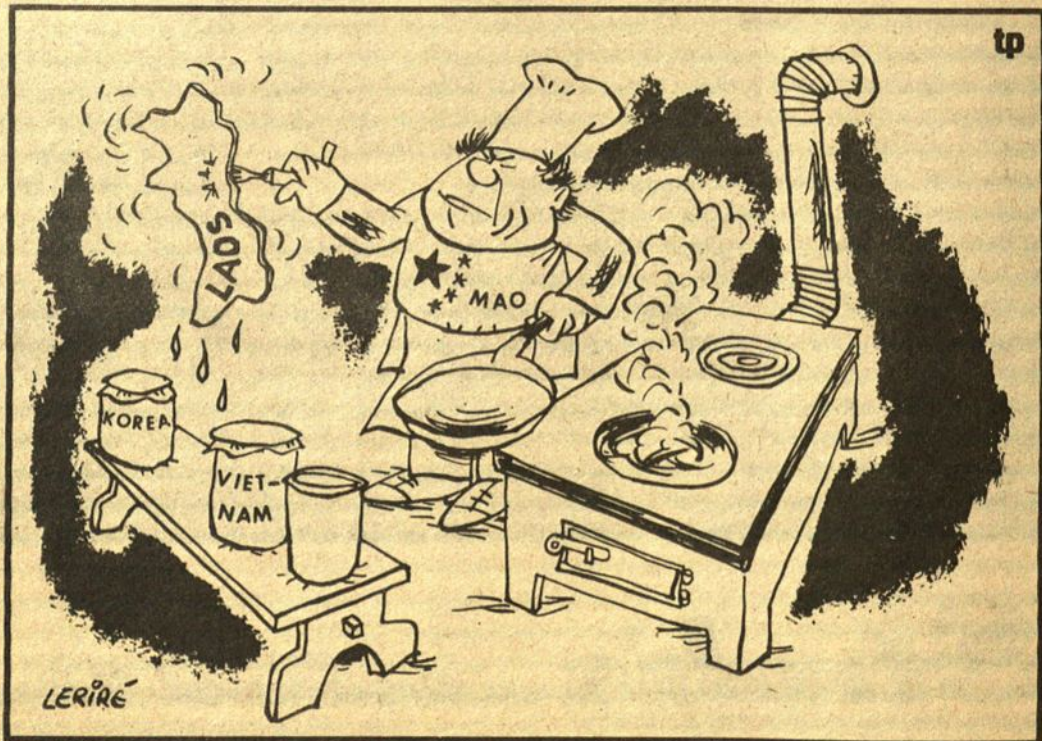

Neseniai Clevelande ir Chicagoje gražiai pasirodžiusi savo koncertais dainininkė Lilija Šukytė pasirašė sutartį su Canadian Opera Company ir ilėpos mėn. dainuos Verdi operoje Falstafas pagrindinį Alicios Ford vaidmenį. Su tąja opera bus gastroliuojama po visus didžiuosius Kanados miestus ir vasarvietes.

Rugsėjo mėn. L. Šukytė dalyvaus Toronte vykstančiuose operos festivalių pastatymuose. Tuose festivaliuose dainininkai samdomi iš Metropolitan Operos New Yorke ir iš Milano La Scala.

Puccini Madame Butterfly operoje, dainuodama nedidoką Kate Pinkerton vaidmenį, L. Šukytė kartu bus pavaduotoja La Scala operos žvaigždės Mietos Sighele pagrindiniame vaidmeniu.

Šie L. Šukytės pasirodymai liudija, kad turime jauną, bet jau pripažintą operos žvaigždę, įtelpiančią operose su pasaulinio masto operos žvaigždėmis.

— Jei niekas neužgesins mano ugnies, aš galėsiu greit iškepti!...

LENKIJOS INTELEKTUALAI MAIŠTAUJA

Šių metų kovo mėn. Lenkijoje įsilepsnojęs konfliktas tarp intelektualų ir Gomulkos režimo dar nėra likviduotas. Balandžio ir gegužės mėnesiais varšuvinė spauda skelbė net kelių šimtų Lenkijos rašytojų parašais "patvirtintus" protestus, nukreiptus prieš tariamą krašto juodinimą užsienyje. Režiminiai lenkai panašius protestus stuntinėjo ir London "Times" dienraščiui. Visur kyšojo viena mintis: lenkų intelektualų (kai jie su 34 parašų laišku kreipėsi į min. pirmininką Cyrankiewiczą) žygį panaudojo Vakarai ir čia pirmoje eilėje smogta vak. Vokietijos spaudai ir Muenchene veikiančiam galingajam ir Lenkijoje plačiai klausomam Laisvosios Europos Radio siųstuviui.

Kad tas LER Muenchene tikra rakštis gomulkinei Lenkijai, įrodo ir partinio lenkų komunistų ideologo bei Gomulkos patikėtinio, patarėjo kultūros reikalams Zenon Kliszko žodžiai, gegužės pradžioje pasakyti vak. ir šiaurės Lenkijos rašytojų suvažiavime Poznanėje. Kliszko žodžiais, tas siųstuvas Muenchene "svetima, pinigais iš vak. Vokietijos deda pastangas apjuodinti visa tai, kas yra brangi mūsų tautai, ką ji pastatė ar stato. Jis tai atlieka pagal užsakymą tų, kurie ar stato Vokietijos kariuomenę... Paskelbus 34 intelektualų laišką, tiems užsienio lenkams rūpi tik demonstracija. Juk aišku, kad pasinaudojant svetima, priešiška propaganda, neįmanoma diskutuoti su sava tėvyne ir su jos konstitucine valdžia.

Toliau partinis ideologas kalbėjo žinomomis komunistinėmis frazėmis apie tai, kad krašto literatūrai turi būti statomi dideli ideologiniai reikalavimai (tas pats, ko iš kūrėjų reikalaujama Maskvoje, Vilniuje...).

Jau pastebėjome, kad viena didžiausių režimo nepasitenkinimo priežasčių buvo tai, kad lenkų 34 intelektualų raštas buvęs paskleistas Vakarų spaudos ir Muencheno veikiančio Radio Free Europe siųstuvo (žinoma, čia la-

VYT. ALSEIKA
Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

biausiai kaltinamas to siųstuvo lenkų skyrius su jo viršininku Jan Nowak priešaky). Pagal lenkų laikraštį Polityka, lenkų intelektualams rūpėjo suardyti santykius bei ryšius tarp partinės vadovybės ir literatūros kūrėjų sluoksnių. Pagal tą laikraštį intelektualams draudžiama kištis į politikos sritį, nes "Už tautos reikalavimų visumą atsako politinė partijos ir vyriausybės vadovybė. Rašytojo atsakomybė daugiau yra moralinio pobūdžio."

Pagal šveicarų spaudą (Neue Zuercher Zeitung nr. 124) susiduriame su būdingu reiškiniu -- konflikto tarp režimo ir intelektualinių lenkų sluoksnių raida teikia tokį išpaudį: jau įveliamos antisemitinės tendencijos. Pasirodo, kad pastaruoju metu tik žydų kilmės lenkų rašytojai ir kiti kūrėjai susidūrė su kliūtimis jiems reikšintis viešumoje (spaudoje, per radiją, televiziją). Tai ryškiausiai stebima "Europos grupės" žmonių sferose -- toji grupė atstovauja literatus, kurie po 1956 m. įvykių Lenkijoje siekė sudaryti dvasinį tiltą taip Lenkijos ir Vakarų, buvo išleisti Europos žurnalą, dėl Gomulkos cenzūros turėjusį pasitenkinti tik -- pirmuoju numeriu. Išskyrus žinomą lenkų rašytoją Jerzy Andrzejewski, jau kelios savaitės viešumoje nepasirodė nei vienas minėtos grupės narių straipsnis ar radijo vaidinimas.

Šiuo metu Lenkijoje stebima aštri kova tarp vad. "šalininkų" ir "liberalų". Pirmieji atstovauja gomulkinius, partijos linijos šalininkus, tuo tarpu "liberalai" buvo įsigaalėję Gomulkai atsiradus valdžioje. Vėliau jie buvo išstumti ir atsirado opozicijoje "šalininkams". Šiu rankose esąs Kultura savaitraš-

tis (jis skirtinas nuo Paryžiaus leidžiamo lenkų išeivių žurnalo) pastaruoju metu veda aštrią akciją prieš "liberalus" ir deda pastangas juos kompromituoti, aiškindamas juos buvus ištikimais Stalino bernais ir pan.

Režimas su partiečių pagalba siekia, kad neatsirastų solidarumo ryšis tarp maištaujančių lenkų rašytojų, liberalinio kurso partijoje šalininkų ir studentiškojo jaunimo. Kultura savaitraštis įspėja studentus: nepasiduokite klaidinami liberalų. Režimui atrodo ypatingai esą pavojingi partijos nariai, vystą gyvą veiklą studentų teatrėlių užkulisuose ir kavinėse, kur paprastai susirenka lenkų literatai. Ta proga "Kultura" piktai puolė Varšuvoje veikiančių studentų satyrinį teatrą STS. Publikoje kaip tik turėjo didžiulį pasisekimą vienas šio kabaretinio teatro vaidinimas, kai netiesioginiai kalbėta apie lenkų ministeriui pirmininkui įteiktą 34 intelektualų raštą.

Čia gali kilti klausimas: koks tas 34 raštas, tiek triukšmo sukėlęs ir režimo nepasitenkinimui taip greitai, nelyginant žaibas, patekęs į užsienio radiofonus bei spaudos agentūras? Štai jo turinys: "Popieriaus paskirstymo knygoms ir žurnalams spausdinti svaržymai ir cenzūros pastrašėjimas sudaro padėtį grėšiančią tautinės kultūros plėtrai. Žemiau pasirašę, pripažindami, kad viešojo nuomonė, teisė į kritiką ir laisvas diskusijas sudaro būtina pažangos elementą, reikalauja pakeitimų lenkų politikos kultūros srityje tokioje dvasioje, kuria būtų garantuota Lenkijos Valstybės Konstitucijos dėsniui atitinkama tautos geriumi." Tai raštas, kuris dar ilgesnį metų kels rūgimo nuotaikas pačioje Lenkijoje bei turės atgarsius užsienyje, pagaliau, neabejotinai turės įtakos ir birželio mėn. Varšuvoje kviečiamame partijos suvažiavime.

Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos Chicagoje mokslo metų užbaigimo iškilnių (vykusių birželio 7 d. Jaunimo centre, garbės prezidiumas, Z. Degučio nuotrauka).

ATSIŪSTA PAMINĖTI

TECHNIKOS ŽODIS -- Am. Liet. Inž. S-gos leidinys, 2 nr. Leidžiamas 14-ti metai. Žurnalas skiriamas lietuvių inžinierių ir architektų gyvenimui išeivijoje iškelti. Kartu patiekiamas aktual medžiaga apie technikos laimėjimus pasaulyje.

Redaguoja V. Paviličius. Administracijos adresas: A. Pargauskas, 5823 So. Whipple St., Chicago, Ill. 60629.

Prenumerata metams -- 5 dol.

AIDAI -- mėnesinis kultūros žurnalas, 5 nr. Žurnale apstu straipsnių kultūrinėmis temomis, gausiai iliustruotas ir gerai parinkta kultūrinė apžvalga.

Redaguoja Ant. Vaičiulaitis. Leidžia tėvai pranciškonai (Aidai -- 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221).

Prenumerata metams -- 6 dol.

LIETUVOS PAJŪRIS -- 1(17) nr. Išleina kas metų ketvirtį. Šis numeris padidintas (12 psl.). Redaguoja A. Lymantas (Adm. adresas: 5260 10th Ave., Rsm., Montreal 36, P. Q., Canada.). Šio mažiųjų lietuvių laikraščio ir žinių šaltinio kaina metams -- tik 1 dol.

EGLUTĖ -- 5 nr. Tai Lietuvos Kultūros Instituto leidžia-

mas ir Putnamo seselių redaguojamas laikraštis mūsų mažiesiems. Čia jie ras medžiagos pasiskaitymui, deklamavimui, dainoms ir žaidimams. (Adm. adresas: Eglutė, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.). Kaina metams -- 4 dol.

SAULĖS GRĮŽIMAS, Aloyzo Barono novelės. Nidos Knygų

Klubo leidinys. (1, Iadbroke Gardens, London W. 11, England). Knygoje 15 novelių. 141 psl. Kaina 1,50 dol.

DERLIAUS VAINIKAS, Juozo Mikuckio eilėraščių rinkinys. Išleido Nidos Knygų Klubas Londone. 359 psl. Kaina -- 3 dol.

Šios knygos gaunamos ir Dirvoje.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

SPAUDOS IR RADIO SUAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

lauja didesnės įtampos, gilesnio pasiruošimo ir drąsesnių sprendimų).

Jei suvažiavimo šeiminiams liko satisfakcija, kad jų pasiaukojimas ir įnašas tam suvažiavimui įgyvendinti atsieks tikslą, išsiskirsčiusiems svečiams liko ne tik malonūs prisiminimai, bet ir išaugo eilė problemų, kurias teks dar ateityje gvildinti.

Lietuvis su lietuviu susikalba, kai turi gerą valią. Jos buvo suvažiavimo metu, tikėjimės, jį visi vadovausis ateities darbuose.

Gausiai Dirvą ir Vilties draugiją suvažiavime atstovavusieji šia proga reiškia nuoširdžią padėką suvažiavimo iniciatoriui ir PLB p-kui Juozui Bačiūnui, jo pėdomis einančiam inž. Valdui Adamkavičiui ir PLB Valdybai.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI
PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90
DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME
PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU
GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

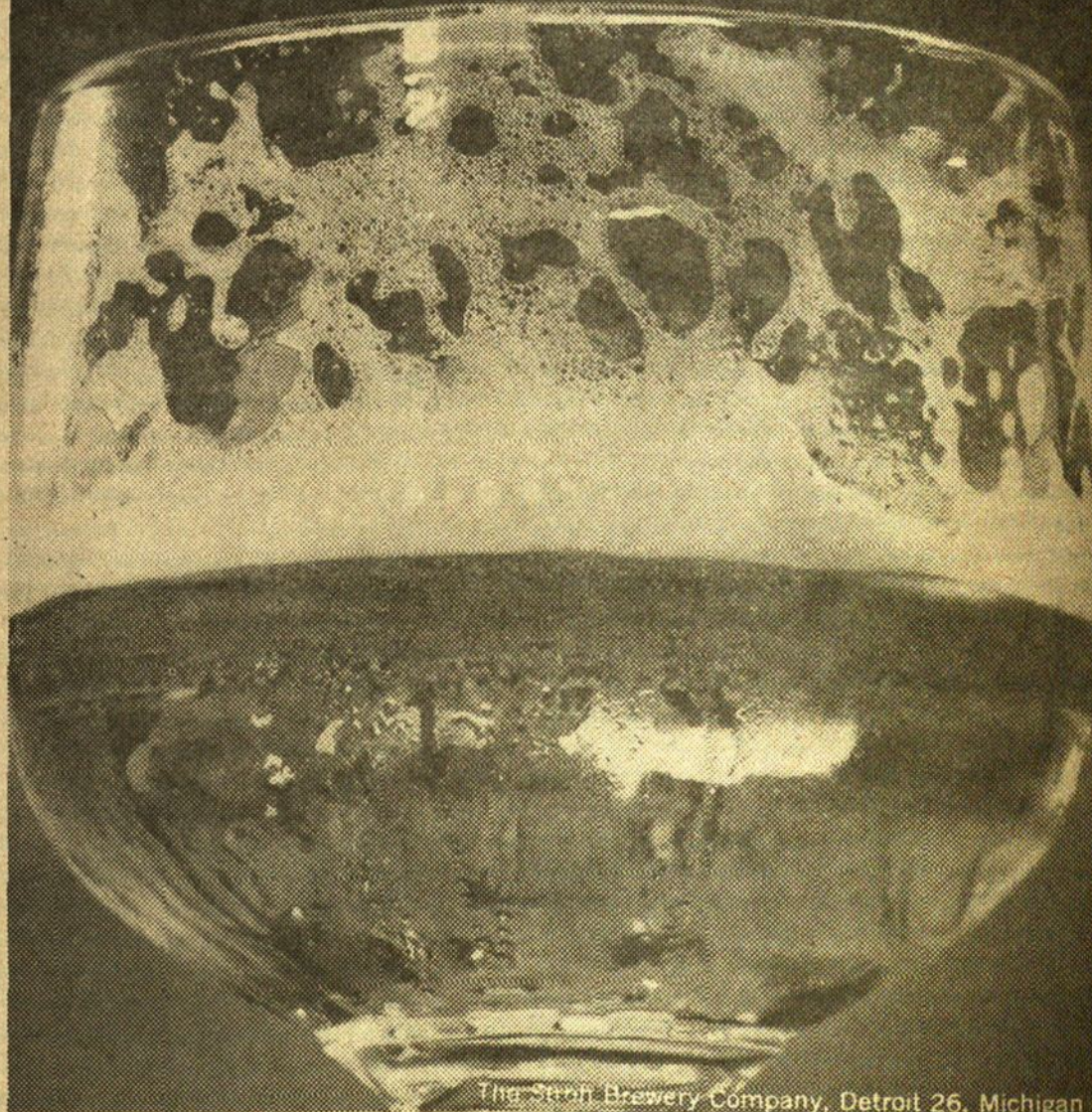
JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 212-1395; Suburban Phone: 656-6330

Lietuviai inžinieriai ir architektai dalyvavę lietuvių spaudos ir radijo suvažiavime. Iš kairės: V. Paviličius, V. Adamkavičius, V. Kamantas, V. Germanas, A. Lukas, B. Nainys, D. Šatas, A. Zaporackas, J. Rimkevičius, A. Nasvytis ir J. Urbonas. P. Petručio nuotrauka

tastes like other beers
wish they could!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Stroh's with fire-brewed flavor
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurkė.

Prenumerata metams \$11.00, penketi mėn. \$6.00. Išėina: pirma-
dieniais, trečiądieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiurkė, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

KAD JIE NENUTOLTŲ...

Vilties draugijos pirmininkas dr. Vladas Ramanauskas spau-
dos darbuotojų suvažiavime Tabor farmoje pakartojo seniai jo
puoselėtą mintį, kad prie lietuviškos spaudos skaitymo reikia
pradėti pratinti jau nuo mažens.

Jis priminė tą neužmirštamą Rimšos skulptūrą, kurioje mo-
tulė prie ratelio verpdama moko iš lietuviško elementoriaus
pirmuosius knygoje žodžius skaityti pradedančią mergaitę. Tai
anų laikų vargo mokykla. Bet jos nebūtų taip gražiai įamžinęs
skulptorius, apie ją tiek nekalbėtume, jei tos vargo mokyklos
reikšmė nebūtų turėjusi įtakos ano meto lietuviško žodžio ir
rašto išlikimui.

Ir šiandien ne kas kitas, kaip motina tegali tęsti ir puoselėti
tą neužmirštamą vaizdą, jei ne prie ratelio, tegul tai bus ir
minkštame salono fotely. Vargas šiandien ne su lietuvišku spaus-
dintu žodžiu, bet su jo vengiančiais.

Mintis, kad su lietuviška knyga ir spauda jaunuosius reikia
pradėti pratinti praplečiama ir į mūsų šeštadieninių vargo mo-
kyklų suolus. Ir čia reikėtų rasti vienos, vienos kitos senienos
sąskaiton, supažindinti jaunimą su lietuviškąja spauda, pratinti
prie jos skaitymo.

Tiesa, lietuviškoji spauda gal neturi to, ką jaunieji yra
įpratę matyti amerikoniškuosiuose. Čia nėra nei "komikų", nei
beisbolo rezultatų. Prie gerų norų, tėvams ir mokytojams pa-
gelbstint, jie tačiau ras tai, kas juos sieja su lietuviškuoju gyve-
nimu.

Nors ne viskas ir mūsų spaudoje pritaikyta jaunimui, bet
parodyti gerį norą ir pastangos privers ir spaudą atsižvelgti
į jaunimo reikalavimus.

Daugeliui atrodo, kad pirmas žingsnis į jaunimą, tai -- angliš-
kai spausdinami puslapiai. Jei bus reikalo, atsiras ir angliška
spausdinamos lituanistikos. Tačiau skubėjimas prisitaikyti prie
nulietaus nepriimtų būti lietuviškos spaudos interesuose.

Yra pavyzdžių, kad lietuviškai primiršę, čia gimę lietuviai,
perka žodžius, kad tas primiršimas būtų sustabdytas. Jie prenu-
meruoja laikraščius ne tam, kad juose reikalauti angliško pusla-
pio, bet tam, kad atšviežinti savo tėvų kalbą. Tai faktai ir rei-
šiniai, kurie džiugina ir kartu verčia gerai pagalvoti, ar angliš-
kai pradėję savo puslapius marginti laikraščiai padeda ar ken-
kia lietuvių.

Tuo klausimu kalbant, aišku, kad neužtenka vienos geros su-
gestijos. Čia kellamas klausimas nebus išspręstas be nuosirdžios
tėvų, mokyklų ir redakcijų tautos. Tik vis klausimas, kas žengs
tą pirmą žingsnį.

(J.Č.)

LAIŠKAI

REZOLIUCIJOS IR KREPŠININKAI

Laisvojo pasaulio lietuviams
yra skirti dvejoji uždaviniai: ko-
voti už Lietuvos laisvės atsta-
tymą ir rūpintis tautinės gyvy-
bės išlaikymu. Lituanistinis
švietimas, dainų šventės, tauti-
nių šokių festivalai, sportinė
veikla, lietuviška opera... -- tai
priemonės tautinei gyvybei išlai-
kyti. Tiesioginė laisvinimo veika
reiškiasi kitomis formomis.
Sakytą veikla rūpinasi, ar turė-
tų rūpintis, diplomatai, Rezoliu-
cijoms Remti komitetas, VLIK,
LLK, LNT, LFB, ALT.

Netikslu ir neprasminga būtų
šias dvi lietuviškos veiklos plot-

mes vertinti palyginamuoju me-
todu, ką bando daryti B. K. Nau-
jokas Dirvos gegužės 25 nume-
ryje, teikdamas, kad krepšinin-
kų kelionė į Australiją esanti
vertingesnė, negu visas rezoliu-
cijų žygis. Einant šiuo metodu,
būtų galima klausti, kas naudin-
gliau, ar pono X dalyvavimas ko-
kiam LL k-te, ar pono Y --
krepšinio rinktinėje? Pasisa-
kius, prileiskime, už poną Y,
ponas X turėtų iš pareigų pasi-
traukti. Dažnas suabejotų, ar toks
žingsnis būtų geras.

Yra sakoma, kad nieko neįrodo
tas, kas per daug įrodo. Ar p. Nau-
jokas savo įrodymais nesistengia
per daug įrodyti?

P. Pamataitis
Los Angeles

Pats skaityk ir kitus
ragink prenumeruoti
DIRVĄ

GYVŲJŲ IR MIRUSIŲJŲ LAIŠKAI...

E. ČEKIENĖ

"Tremties gyvenime vis labiau
jaučiamas lietuviškas moters pasy-
vumas. Gyvenimo sąlygos ir vis
didėjantis beviltiškumas politi-
niame pasaulyje pradeda mus iš-
semti ir, pagaliau, užsikrečiame
tuo bendru nerūpestingumu, ku-
riuo pasižymi amerikietės..." --
rašo Draugo Moterų skyrius ba-
landžio 25 d.

Šią tiesą, manau, matome ir
jaučiame visi, kurie dar nėra
tuo pasyvumo apimti. Tačiau daug
lūdnia, kada matome moterų
vis dar šiek tiek besireiškiančių
lietuvių pasaulyje, bet savo pasy-
vumą jėgas aukojančių ne mū-
sų tautos patriotiniams reika-
lams ginti, Lietuvos laisvės idė-
jai ugdyti, bet kažkokiais sumeti-
mais laisvuose kraštuose gyve-
nančių su tautiečių niekinimui
ir tų, kurie jai buvo atvėrę slap-
čiausius asmeninius savo minčių
labirintus, nuotaikas bei laikinas
vaizduotes fantazijas, kas reiškia
visišką pasitikėjimą žmogum.

Psichologinė žmogaus būseną,
kaip žinome, yra labai sudėtinga
ir laiko bėgyje įvairių gyvenimo
įtakų veiklama dažnai keičiasi.
Tos pačios akys verkia, tos pa-
čios juokiasi, sako lietuvių liau-
dies patarlė. Todėl visai skir-
tingas mintis reiškiamas rašyda-
mi laiška, dienorašty ar kokį
kitą raštą nusivylimu valandoje
ir visai kitokias mintis būdami
pilni gyvenimo džiaugsmo.

Štai viena iš tų, kadaise buvu-
sių labai aktyvių Amerikos lietu-
vių gyvenime moterų, ponė P.
Lapinė jau kelintą kartą bando
Vienybėje įvairiais būdais juo-
dinti naujuosius išsivius, ne kartą
pailtus ir mane. Nemačiau reiki-
amo reaguoti, kai ji cituodama iš
"Kario" ir iškreipdama mano
mintis, tarp kitko rašė: "Pir-
miausia perbėgau akimis Emili-
jos Čekienės straipsnį, kur ji,
kaip ir aš čia, rašo apie spau-
dą."

Įrodinėdama spaudos reikšmę
mūsų gyvenime ir, kad ji turi
būti mūsų veidrodžiu, ten pat ji
ragina redaktorius imtis griežtos
cenzūros jų bendradarbių
straipsniams, o puslapius užpil-
dyti vien tokiomis rašais, ku-
riais būtų siekiama skaitytojus
nugalėti, įtikinti žmones sie-
kiamos idėjos kilmu, jos ti-
krumu.

Žodžių ji, (E. Č.) norėtų ma-
tyti mūsų spaudą taip tvarko-
mą, kaip diktatorių šalyse. O
tuo pat laiku, tame pat straips-
nyje smerkia Lietuvos esama
cenzūrą, mato iš to daug blo-
ga..." (Vienybė, kovo 4 d.).

Gi ištikrųjų mano buvo rašy-
ta taip: Spaudos lygio išlaiky-
mui daugiausia gali pasitarnau-
ti patys redaktoriai, neduodami
pilnos laisvės bendradarbiams,
apkarpydami arba neskidami
vietos nemoraliniams ir anonimi-
niams rašiniams savo laikraš-
čių skiltyse. Jei spaudą vadina-
me visuomenės veidrodžiu, tai
pirmoje eilėje tame veidrodyje
matome patį redaktorių, o už jo
laikraščio bendradarbius, jų in-
tektualinį ir kultūrinį lygį.

Antrojo citatoj p. Lapinė žo-
dį "Nenugalėti" iškreipė į "nu-
galėti" ir t. t. Ar taip iškrei-
pytomis citatomis pagrįstos min-
tytys yra moralus rašinys? Ar
anoniminiais vardais visokiais
Girnakaliais, stebėtojais ir ki-
tais slapyvardžiais užpildytas,
visus besistengiąs apjuodinti lai-

kraštis yra tinkamo kultūrinio
lygio? Jei autorius bijo savo
veidą parodyti dienos šviesoje,
tai yra tikras, kad savo skelbia-
mų minčių tikrumo įrodyti ne-
pajėgia, o kalba skaitytojams ne-
žinomas balsas iš tamsos per
sąpną. Todėl tokiais "šešėliais"
užpildytas laikraštis nedaro re-
daktoriams garbės, o skaityto-
jams įtakos.

Ir štai gegužės 14 d. p. Lapie-
nė vėl cituoja vieną mirusio žmo-
gaus, dr. B. Dirmeikio, laiška,
kuris gal būtų teisingas, o gal
iškreipytas, kaip ir mano ra-
šinyje. Koks jis bebūtų, tai yra
mirusio žmogaus žodžiai, kuris
nebegali skaitytojams pasiai-
škinti. Ar tai neapsilenkia ne tik
su rimto laikraščio, bet ir su
asmenine p. Lapinės etika? Jei
atsiranda tokių rašinių, jiems
būtina redaktoriaus cenzūra, ku-
ri yra atsakinga už to laikraš-
čio tinkamą lygį. Prieš cituoda-
ma tą laiška p. Lapinė aiškin-
ta:

"Įknimbu į laiško dėžutę, man
susiūstų iš Vokietijos barakų,
mane informavusių apie tenykštį
jų gyvenimą bei apie tam tikrus
asmenis ir apie jų iš Lietuvos
išvykimo priežastis. Bet aš įsi-
tikinusi esu, kad iki tokių laiško
autorai tebėra mūsų tarpe, jų
žodžiu ginti Vienybės negalima,
nes ir juos pradės terorizuoti..."

Man rodos, kad p. Lapinė
teisingiau elgtųsi cituodama tik
gyvųjų laiškus, jei jos etika iš
viso leidžia asmeninius laiškus
viešai cituoti ir jų žodžiais gin-
ti Vienybės garbę, įeigu tas lai-
kraštis jaučiasi savo garbę pra-
radęs, nes tuo laiku, kai tie lai-
škai buvo rašomi, Vienybės veidas
atrodė šitaip:

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established 1886.

JUOZAS TYSLIAVA

Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00

Advertising Rates on Application

Tėvynės ilgesys

Išėjus visados ilgisi savo
Tėvynės. Bet ypač jos ilgisi
tremtinys. Ir kai artinasi Ka-
lėdų šventės, šis ne savo noru
apleidęs Tėvynę žmogus daž-
nai būna ne tik nuliūdęs, bet
ir nusiminęs. Mažą didelių
šventių nuotaikos ir kietos šir-
dies žmogų verčia atsiminti su
Tėvyne susijusią praeitį, kuri
deja, negrąžinama.

Bet žiūrėkite, kas mus ra-
gina grįžti į Tėvynę. Ruso I.
Muratovo redaguojamame "Už
sugrįžimą į Tėvynę" leidinyje
sakoma: "Kai kurie apleidę Tė-
vynę, laikydami širdyje nuo-
kaudą dėl kokio nors neteisū-
gumo, nesupratus, kad nuo-
skaudos praeina, o meli gi-
mtajai žemei amžinai pasilieka."

Okupantas, kuris spygliuoto-
mis vielomis apraizgė mūsų
Tėvynę, kuris su šunimis sau-
goja, kad niekas iš ten ne-
pabėgtų, dabar mus kviečia
grįžti...

Iš mūsų begalinio skausmo,
iš mūsų kasdieninio ilgesio,
deja, taip gali tyčiotis tik pik-
tas okupantas. Tai įskaudina
ne tik tiems, kurie savo Tėv-
nę apleidė, bėgdami nuo bolšev-
vizmo siaubo, bet ir tiems, ku-
rie ją apleidė tada, kai dar pa-
ties bolševizmo nebuvo.

Taip, nuoskaudos, kaip ir
patys okupantai, ateina ir pra-
eina. Ir rusas, mylėdamas sa-
vo Tėvynę, sako, kad "meli-
gi gimtajai žemei amžinai pas-
ilieka." Mes patys tai žinome.
Ir mes grįšime į Tėvynę. Bet
grįšime savių, ne svetimųjų
kviečiami.

Kaip matome, prieš keletą me-
tų, kai p. Lapinė jau seniai
saugojo dėžutėje sudėjusi gau-
tus iš tremtinių laiškus, Vieny-
bės laikraštis ne tik nejuodino
lietuvių, bet kartu su jais kentė-
jo tėvynės ilgesį ir smerkė Lie-
tuvos pavergėją.

Man labai nuostabu, kad p. La-
pinė, kurią lietuvių tremtiniai
taip gerbė ir, kaip ji pati iš lai-
škų cituoja, laikė viena iš vado-

vaujančių asmenų, po gero de-
šimtmečio savo visus sugebėjimus
atsuko prieš juos, vienus ap-
kalbindama sukybėmis, kitus
kriminalistais ir kitokiomis ne-
dorybėmis, įrodinėdama, jog nu-
sikalbėjus teisti niekuomet ne-
vėlu.

Tiesa, ne vėlu. Bet mums dide-
lė gėda, kada savus brolius sve-
timoje žemėje, svetimai valdžiai
kartu su mūsų tėvynės pavergė-
jais komunistais neteisėingai ap-
kalbinamie patys, o svetimos vals-
tybės teisingumo organai, gerai
pažindami komunistinius teismus
ir apkaltinimus, stropiai skundus
ištyrę, randa juos nepagrįstais.

Taip vienas jų gyresis Tėvynės
Balso 32 nr., nuskubėjęs į Emi-
gracijos raštinę ir pareiškęs
protestą prieš pilietybės sutei-
kimą "šiam žmogžudžiui." Pa-
siūlyta net Charles R. Allenbro-
šitra apie karinius nusikaltėjus,
o taip pat ir okup. Lietuvoje iš-
leista knygutė angli kalba "Do
you know this man?" Okad skun-
džiamasis vis tik gavo pilietybę,
tai esanti gėda Amerikai.

Tikrai Amerikai gėda, kai jos
piliečiai, kurių tėvynė okupuota
bolševikų, nesusipažinę su kalti-
nimais ir sovietų suktais teis-
mais akiai vykdo savo tėvynės
pavergėjo įsakymus.

Ko ponė Lapinė stiebia, be
paliovos skrinuodama mus, dėl
Lietuvos okupanto praradusius
tėvynę ir artimuosius? Kai jos
bendrakalbiai, buvę tremtiniai,
atėję pas ją peikė Vienybės da-
bartinę liniją, tą pasikalbėjimą

atpasakodama ji rašo: "Išžiūrė-
dus pasijutau... Norėjosi balsu
suabejoti, kokių tikslų ir jie iš-
bėgo iš Lietuvos. Prasikalte kam
nors ar bijodami komunistų re-
žimo?"

Ar ne per toli einama tokiais
klausimais, kada visi tremtiniai
keletą kartų yra išskrinę valdžios
organų prieš vykstant
į šį kraštą? Lygiai taip pat po-
nios Lapinės bendrakalbiai ga-
lėtų paklausti, kuriuo tikslu ji
išvažiavo iš Lietuvos, kada ko-
munistų režimo bijoti dar nereik-
kėjo ir per amerikietiškus skri-
ningus neėjo, jei težno tik tas
dvi aukščiau minėtas išvykimo
priežastis.

TORONTO

KO VERTAS DŽIAUGSMAS?

Prisikėlimo parapijos
kredito kooperatyvas nepa-
prastai džiaugiasi suradęs
1000-jį narį. Tuo nariu bu-
vo atžymėta jaunametė
moksleivė V. Beržinskaitė,
kuri iki šiol yra buvusi Pa-
ramos kredito kooperatyvo
narė-taupytoja.

Idomu, ar Parama taip
pat džiaugiasi, kai įkalbinė-
jami daryti perbėgimus jos
nariai?

Suprantama, kad tai
vyksta vardan kooperacijos,
vienybės ir kitų dažnai kar-
tojamų lietuviškų dorybių.
(St.)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vile Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.

Atidaroma vasarą, nuo birželio 15 iki rugsėjo 15.

Iš anksto kreiptis:

ED. JANSONAS — 15 Rosedale Street,
Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

KIEKVIENAS NORI SAVO TRUMPAS ATOSTO-
GAS PRALEISTI GRAŽIAUSIOJE IR
GERIAUSIOJE VIETOJE

CAPE COD

KAIP TIK IR YRA TOJI GRAŽIAUSIOJI VIETA, O
OSTERVILLE MANOR savininkas
JUOZAS KAPOČIUS
yra pasiruošęs savo svečiams suteikti kuo ge-
riausias poilsio sąlygas. Vasarvietė atidaryta
nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d.

UŽSAKYMUS SIŪSTI: Osterville Manor, Inc., West
Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis: iki
birželio 23 d. So. Boston, Mass., Andrew 8-7730 (nuo 9 val.
iki 4 val. p. p.) ir Dorchester, Mass. 282-2759 (bet kuriuo
laiku) o po birželio 23 d. — vasarvietės telefonu — Oster-
ville, Mass. Garden 8-6991.

PRALEISKIME ATOSTOGAS
BE RŪPESČIŲ PRIE ATLANTO!

VILA MEŠKA

42 Beach St.
Monument Beach
Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (617)

TIKRAM POILSIUI: rami aplinka, gražus pla-
žas ir šiltas vanduo, geras maistas, erdvūs kamba-
riai ir malonus patarnavimas.

LAISVALAIKIO PAJAVAIRINIMUI: • valtis —
žuvavimui, • Sail-Fish buriavimui, • Ping-Pong,
• teniso aikštė, • vakare tėvams išvykus prižiūrimi
vaikai.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 20 D.
Iki birželio 20 d. kreiptis: S. M. Lušys, 88-01
104 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. VI 9-1193
(212).

Po birželio 20 d. kreiptis Vile Meška adresu,
P. S. Svečius be automobilių nuvežame ir par-
vežame iš pliažo.

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4 MOKAME
1 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigų galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

L. B. Detroito lituanistinės mokyklos abiturientai su mokytojais ir organizacijų atstovais. Pirmoj eilėj iš kairės sėdi: J. Pečiūrienė, Pr. Zaranka, kun. K. Simaitis, seselė Kristina, V. Pauža, mokyklos vedėjas St. Sližys ir tėvų komiteto pirm. A. Kasputis. Antroji eilėj abiturientės: A. Pečiūraitė, S. Duobaitė, S. Balsytė, V. Rekllys, K. Kutkutė, V. Ratnikaitė, Z. Sirutytė ir V. Baukytė. Trečioji eilėj abiturientai: J. Balsys, V. Rekllys, J. Beržankis, J. Nakas ir A. Rekllys.

Dalis publikos per Detroito lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimą. J. Gažiūčio nuotraukos

ISPŪDINGAS MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS DETROITE

Birželio 7-toji Detrote praėjo šventiškoji nuotaka ir paliko gerą įspūdį. Šimto trisdešimt mokyklinio jaunimo tvarkinga eisena į Šv. Antano bažnyčią atkreipė visų dėmesį. Pamaldose dalyvavo visi mokiniai, daug mokinių tėvų ir visuomenės. Prasmingą ir jautrų pamokslą pasakė mokyklos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis. Ir lituviškos giesmės, kurios plaukė iš jaunų širdžių, padedant visai bažnyčiai, buvo kaip visų bendra ir nuoširdi malda, prašanti palaiminti mūsų darbą, laukus ir namus. Muz. Albertas Mateika labai jautriai ir didingai giesmes palydėjo vargonais, prisidėdamas prie pamaldų iškilmingumo. Taip pat ir mokinių eisenos pasitikimas ir jos išlydėjimas vargonų galingais ir meistriškai surištais akordais pridavė mokinių pamaldoms iškilumo.

Iškilmingo akto metu Lietuvių namai buvo pripildyti ir vyravo

gera ir pakili nuotaka. Mokyklą baigusiems abiturientams buvo įteikti pažymėjimai ir su jais atsiveiktinti su viltimi susitikti lietuviškos veiklos. Abiturientų vardu padėkos žodį mokytojams, tėvams ir visiems, kurie švietimą remia, pasakė Vilija Baukytė. Šiais mokslo metais mokyklą baigė šie abiturientai: J. Balsys, St. Balsytė, V. Baukytė, J. Beržankis, S. Duobaitė, K. Kutkutė, J. Nakas, A. Pečiūraitė, V. Ratnikaitė, A. Rekllys, V. Rekllys, Z. Sirutytė. Buvo atžymėti ir pirmieji trys visų skyrių mokiniai, kuriuos Bendruomenės Valdybos pirm. Vladas Pauža apdovanojo grožinės literatūros knygomis. Pirmieji skyrių mokiniai, pradedant pirmuoju ir baigiant aštuntuoju skyriumi, baigiant šiuos mokslo metus buvo šie: K. Mičiūnaitė, G. Damušytė, S. Janauskas, R. Sližytė, D. Valtė, A. Banionytė, R. Kaunelytė ir Vilija Baukytė, baigusi mokyklą

pirmąją mokinę.

Meninės programos centre buvo mokyti. Pr. Zarankos montažas "Aštuoneri Metai", kurį išpildė abiturientai, montažas labai tiko momentui ir buvo pagyvinas dainomis ir tautiniais šokiais. Todėl ir abiturientai jį išpildė gana natūraliai ir su perygyminiu. Taip pat pasirodė 5,6, ir 7 skyriai. Pabaigoje buvo pašokta "Kepurinė", o mokyklos choras padainavo keletą dainelių.

Tėvų komiteto pirmininkas Alfonsas Kasputis padėjo tėvams ir mokytojams už bendradarbiavimą ir pasidžiaugė, kad tėvams į talką šiais mokslo metais be Bendruomenės Valdybos, kuri jau ištisa metų eilę mokyklą šelpia, prisidėjo Lietuvių Namų Draugija ir Dariaus ir Girėno Klubas. Abiejų organizacijų pirmininkams inž. Jonui Gažiūčiui ir Atkočiūčiui — visa salė išreiškė dėkingumą. Bendruomenės Valdybos pirmininkas Vladas Pauža

NEW JERSEY LIETUVIŲ DIENA SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 21

Royal Gardens Park, 990 E. Hazelwood Ave., Ranway, N. J.

PROGRAMOJE:

Tautinių šokių grupė,
šeštadieninių mokyklų mokiniai,
Jaunieji vyčiai,
Skautai.

VIRŠ PROGRAMOS:

Vaišingas bufetas,
Pirmos eilės orkestras,
Šokiai ir žaidimai,
Senų pažįstamų susitikimai.

PRADŽIA 1 val. p. p.

Įėjimas \$1.25, studentams — \$0.50.

PROGRAMA 3 val. p. p.

Parke yra užtenkamai jaukios pastogės ir LIETUVIŲ DIENA įvyksta, nepaisant oro sąlygų.

tarė žodį, nukreipdamas visų dėmesį į mūsų atžalyną, užtikrindamas visus, kad Bendruomenės veiklos centre yra ir bus mokyklinio jaunimo švietimas ir lietuviško charakterio ugdymas. Iškilmingas aktas baigtas tautos himnu.

St. Sližys

DETROIT

VISI Į BENDRUOMENĖS GEGUŽINĘ

Bendruomenės Valdybai tenka nešti atsakingumą mūsų kultūriniame ir lietuviybės išlaikymo darbe, kuris pareikalauja ir iš visuomenės tam tikrų išpareigojimų. Aišku, Valdybai visur ir visada tenka reikalingą judinti, visų prašyti solidarumo, tačiau ji neatliks tų uždavinių, kurie surišti su išlaidomis, jeigu visuomenė neateis Bendruomenei su realia parama. Dar kartą primenama, kad Valdybos darbų užplanavime labai rūpi kultūrinis mūsų jaunimo klestėjimas, sudarant tam kuo palankesnes sąlygas ir kad tomis sąlygomis galėtų pasinaudoti kiekvienasbe jokių išimčių. Pirmoje eilėje, aišku, mokyklinio amžiaus jaunimo liuanistinis švietimas, aukštesnieji liuanistiniai kursai, jaunimo meno ansamblio suorganizavimas ir pan.

Kad Bendruomenės Valdyba visa tai jau šį rudenį realizuotų, esate kviečiami atvykti į gegužinę, kuri įvyks birželio 21 d., 1 val. p. p. Green Lawn Grove parke, kairėj pusėj Middlebelt kelio, maždaug už trijų mylių nuo aerodromo (Metropolitan Airport), neprivažiaus Liberty parko. Čia netik galėsite maloniai praleisti sekmadienio popietę, bet kartu ir atliksite pareigą, kuri krinta ant kiekvieno lietuvių. Kaip vi-

sada, taip ir dabar Valdyba atsilankiusius pasirodysiuose gerai ir lietuviškai pavaišinti ir sudaryti visiems gerą nuotaiką bei pramogą.

Be visų kitų pramogų bus ir laimėjimai. Dovanas prašomi įteikti valdybos pirm. Vladui Paužai Neringoje, arba kuriam valdybos nariui gegužinės metu. Jaunimas yra kviečiamas pasirodyti kuo kas gali ir kas ką mėgsta: sporte, dainavime, grojime ir pan. Visų nuoširdžiai laukiame.

Valdyba

JONINIŲ LAUŽAS

Detroito skautai ir skautės kas metai ruošia Joninės. Šiais metais skautiškas Joninių laužas įvyks birželio mėn. 20 d., šeštadienį, DAINAVOJE. Jaunimas ir visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti. Tą dieną bus pravedama sporto šventė jaunimui. Visiems skautams dalyvavimas būtinas.

Sportinėse varžybose kviečiama dalyvauti visas jaunimas. Amžius nuo 12 iki 17 metų. Sporto pradžia

1 val. p. p. Laužas prasidės 8 val. vakare. Bus skautų pasirodymai ir tradicinis vainiko nuleidimas į ežerą, kurį atliks jūros skautai.

a. b.

ISPEJA MOKESČIŲ MOKĖTOJUS

Naujai pakeistasis mokesčių įstatymas numato dviem ypais sumažinti atskaitymus iš algų. Tuos sumažintus atskaitymus Mokesčių Departamentas netrukus pradėjo vykdyti.

Rinkimams artėjant, buvo sudarytas vaizdas, kad mokesčių sumažinimas atrodytų didesnis nei iš tikrųjų kad įstatyme numatyta. To išdavoje, 1965 m. balandžio 15 d. daugelis nusivils pamatę, kad reikia mokesčių sumą išlyginant primokėti. Kad to išvengus, mokesčių mokėtojai raginami jau dabar gerai įsižiūrėti į tikrąjį mokesčių dydį ir iš anksto reikalauti, kad atskaitymai iš algų būtų suderinami taip, kad to nusivylimo sekančiais metais išvengtų.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U. S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629
Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS
Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

MOTERIS KARNAVALO AIKŠTĖJE

JUOZAS ŠVAISTAS

NOVELĖ

(9)

— Ne, Aleksandrai. Šiandie ne! Gal kada nors... O kad žmoną pametė — negerai... Juk Gražina įdomi ir gera moteris.

— Dėl tavęs, Irute!

Irena nustojo darsius savo manikiurą. Tartum nustebo, tartum su priekaištu:

— Dėl manęs!?

— Taip! Juk tu vis kurstei?

— Aš — kursčiau? Žegnokis! Niekad nežadėjau su tavim tuoktis!

Pakalniškis visai pasimetęs, lyg atramos netekęs.

— Tai kaip gi čia dabar?...

— Klaidingą išvadą pasidarei. Jei kartais pasijuo- kiu, tave bailiu pavadinu, kad drebi, bijodamas gauti pylos iš savo žmonos, tai nereiškia dar, kad aš norėjau užimti jos vietą. Išties, prisimink, Aleksandrai, mudviejų vakarus. Kai tik po dvyliktos, jau tu neramus, nuolat tampai laikrodėlį ir tartum ieškai skrybėlės, kad greičiau paspruktum.

Pakalniškis neberado žodžių. Galvoje viskas apvirto ir draikėsi. Irena karščiau ėmėsi.

— O tu manai, kad mudu vedę būtumėm labai laimingi? Na sakyk?

— Manau, kad taip.

— O aš kitaip. Atvirai sakant, aš tave vertinu, Aleksandrai. Tu man patinki. Energingas, sumanus vyras ir

ne smulkmeniškias. Bet... Sakysim, susituokiam... O kas toliau? Toliau tie patys, kaip visur, šokiadieniai. Aš jų nenoriu su tavim! Man patinka romantika, slaptumas... Truputis šiurpulį, kaip tam vagliui, kurs ima, kas uždrausta. Argi ne tiesa?

Pakalniškis valandėlę pamiršo save. Jis žiūrėjo į Ireną ir stebėjosi. Kad šitaip kalbėtų, niekad nebuvo įsivaizdavęs. Pagaliau paklausė:

— Išeina, kad tu niekad nemanai būti kieno nors žmona?

— Nežinau... Gali būti taip ir kitaip...

Po valandėlės beveik intymiai:

— Pasakyk, Aleksandrai, kaip tu reaguotum, jei aš už ko nors ištekečiau? Ar džiaugtumeis, ar labai pyktum?

Pakalniškis rūšiai ir gana išūliai:

— Nesuprantu, kokia čia tavo kalba ir kam tokie klausimai? Tartum tardytum mane?

Irena, žaismingai maivydamosi, nusišypsojo.

— Taip sau — nieko ypatinga. Užėjo į galvą ir paklausiau.

— Žinoma, kad pykčiau ir gal keršyčiau dar!

— Fu! kaip žiauru ir nedraugiška iš tavo pusės. Vis dėlto egoistas tu! Labai nedora...

— O ko norėtum? Kad su gelių puokšte pasitikčiau ir pasveikinčiau?

— Kodėl gi ne? Tai būtų visai gražu ir draugiška, jei tu mane iš tikrųjų myli.

Irena priėjo prie sofos. Atsisėdė šalia Aleksandro. Meiliai glamonėjo.

— Nėpyk ir nenusimink, drauguži. Viskas bus gerai. Pasaulis toks platus, įvairus... Ir žmonių labai daug — visokių... Šiandie daug malonumų tau nežadu. Išties jaučiuosi ne pergeriausiai. Apsilankyk ryt vakare. Savo kambarius sutvarkysiu. Bus miela ir jauku. Tik nepamiršk mano šampano! Galėtum ir porą bonkų.

— Kodėl porą? Turėsi draugų, draugių?

— Spėliuju, bet nežinau...

— Kodėl šieandie vis tokios miglos?

— Man rodos, kad visada taip...

Atsisveikino beveik draugiškais učiukais. Vis dėlto Pakalniškis, kai leidosi lipyne iš trečiojo aukšto, jautėsi tartum atstumtas ir išvarytas. Atsisėdė į savo Lincoln ir ilgai gaišo, kol apsisprendė, kurlink pasukti vairą. Su-stojo vienam iš gerųjų kinoteatrų kieme. Ryški mirganti iškaba garsino: "Around the World in Eighty Days, Jul. Verne". Nei nepajuto, kaip išsėdėjo ištisas keturias valandas. Įdomu ir juokinga. Puikus spalvotas trijų dimen-sijų filmas. Ypač žavus pagrindiniam vaidmenyje garsusis prancūzų komikas, Fernandel.

X

Dienos šviesoje suabejojo Pakalniškis: vykti pas Ireną, ar ne? Gilesnis nujautimas beveik aiškiai įspėjo, kad yra kas nors trečias įsimaišęs. Bet kas? Ilgai spėliojo — nepavyko išaiškinti.

Drumsta dienaėjo vakarop. Bebaigiant įprastinį darbą, pakitėjo nusistatymas. Nutarė vykti. Šiaip ar taip bebūtų, pagailo atšaldyti artimus santykius, o gal dėl to ji pati visai nutrauktų.

Pakeliui į viešbutį nupirko šampano ir puikią puokštę baltųjų rožių, taip pat Irenos mėgstamų. Visą palikęs automobilyje, skubėjo į savo kambarį nusiprausti ir ger-resne eilute persivilkti. Vestibiulyje sulaukė kambarių tvarkytojas.

— Pone Pakalniški, tamstai skubus laiškas!

— Na kas čia dabar? — nustebeš pamanė.

Paėmė laišką. Ant voko tikrai raudonas pašto lopi-nėlis — Special-delivery. Čia pat vestibulyje pasirinko nuošalesnę vietą ir atsisėdė minkštam krėslė. Pradėjo skaityti:

(Bus daugiau)

Paminkliniai leidiniai (2) ST. SANTVARAS

Keletas pastraipų apie V. Krėvę ir B. Kviklio Mūsų Lietuvą

Juozas Kapočius, žinomas Liet. Enciklopedijos leidėjas, baigęs tą kalną perkopti, taip pat yra savo pobūdžio šarūnas. Įžvalgus, ryžtingas, atkaklus pasiryžimose, išprūsęs savo amato žinovas, neramus dvasia, vis ieškantis naujų darbų, lyg dabar nešama našta dar vis jam būtų per lengva.

Prieš trejetą savaitę, po kalbų lituanistinę mokyklą apie rašytoją Vincą Mykolaitį-Putną, lydimas tėvų komiteto pirm. inž. Veito, žingsniavau namų link. Pakelė -- nauji ir patogesni Liet. Enciklopedijos leidyklos "rūmai" (tikrumoj -- dviaukštis mūrinis namelis). Smalsumo pagauti, su inž. Veitu nutarėm užėiti vidun ir pažinti, kas ten šį dailų šeštadienį darosi, nors žinojom, kad patalpų įrengimo darbai dar nėra baigti. Na, ir įėjom, na, ir pamatėm! Juozas Kapočius, visas purvinas ir apdulkėjęs, apžergęs medinį ožį, drauge su broliu Viktoru, elektriniu pūktu, piausto kaž kokias plastikines lentas sienų ar kitų galų pertvaroms daryti. Kai atėjom, išjungė pūktą, nulipo nuo ožio, užsidedė įprastinę Camel cigaretę, bet neatrodė, kad lankytojai šiuo štemplo darbo metu jam būtų buvę labai mieli. Nepaisydami to, mudu su inž. Veitu apžiūrėjom patalpas ir kiekvienas savy pasidžiaugėm, kad ši nauja ir moderniai įrengiama spaustuvė, kad ši liet. knygų leidykla gal ir ilgesnį laiką bus mūsų tautinės kultūros tvirtovė...

Tą patį vakarą, lituanistinės mokyklos pobūvy, surikau kitą puikų ir apsiukrų vyrą -- Joną Adomonių, Bostone vadinamą "mažuoju Jonuku" (vyras beveik septynių pėdų aukščio), šiamo Atlanto pakrašty turintį Benzo ir Volvo automobilių atstovybes, o taip pat ir siuntinių įstaigą. Žinodamas, kad Adomonių ir Kapočių riša bičiuliški jausmai, Jonui papasakojau apie šią dienę regėtą suplukusį ir apdulkėjusį Juozą. Adomonis tuč tuojau ištarė taiklų savo bičiulio apibūdinimą: "Nepaprastas žmogus tas mūsų Kapočius! Aš sugebu dirbti tik vieną darbą -- galva ar rankom, o jis kerta abu kartu -- dirba ir galva, ir rankom..." Man beveik nėra kas prie šių Jono Adomonių žodžių pridurti. Gal tik galiu priminti seną lietuvišką išmintį, kad darbas tinginio nemylė...

Taigi tas, anot Adomonio, "mūsų Kapočius", tik baigęs spausdinti Vinco Krėvės raštų šešis didelius toms, greta Liet. Enciklopedijos leidimo, ėmėsi leisti ir spausdinti Broniaus Kviklio Mūsų Lietuvą. To veikalo bus išleista trys didžiulės knygos. Pirmasis Mūsų Lietuvos tomas išėjo į žmones prieš keletą savaitę. Tai "knygelė", kurioje spausdintų tekstų yra 752 puslapiai! Be to, keli šimtai šiek tiek pažįstamų, o dažnu atveju ir visai nepažįstamų Lietuvos fotografinių nuotraukų, didis pluoštas žemėlapių braižinių. Ką visa tai sako? Visų pirma tai, kad spaudos technikos pažidūris šis leidinys yra žymiai sunkesnė našta Juozui Kapočiui, negu Vinco Krėvės dailieji raštai. Gal kai kas šiandien ir nenorės pripažinti, bet man valdenasi, kad paminklinis leidinys bus ir Br. Kviklio Mūsų Lietuva.

Pasiryžęs Mūsų Lietuvą leisti, J. Kapočius su tuo veikalu

"tasėsi" gal ilgiau negu metus laiko. Priskrovęs rankraščių valyzą, jis buvo nukėlavęs net į Romą pasitarti su istorikais prof. dr. Z. Ivinskio ir dr. R. Krasausku. "Sirgo" jis stiliaus suvienodinimo ir kitais kalbos dalykais. Ir, kai daug kur išgirdo Mūsų Lietuvos pagyrimus, o niekur "veto" -- pirmasis tomas nuėjo į spaustuvės mašinų skyrių. Tokio leidėjo rūpestingumo, manding, nederėtų vadinti tuščiom pastangom. Tačiau, kokio pobūdžio, kokios apimties ir kokios vertės veikalas yra dabar leidžiama J. Kapočiaus Mūsų Lietuva -- gal kiek vėliau pamatysim.

Bronius Kviklys ruošia spaudai naują Mūsų Lietuvos tomą.

Broniaus Kviklio, Mūsų Lietuvos autoriaus, asmeniškai aš, berods, nepažįstu (jeigu kur nors susidūrėm ir susipažinom -- tegu jis man atleidžia pamiršimą). Atseit, kai žmogaus nepažįsti, tai ir jo paveikslą ne taip lengva apibrėžti. Tačiau, to didelio darbo akivaizdų, juk reikia ką nors savo skaitytojui apie Mūsų Lietuvos autorių pasakyti. Nieko intymesnio ir patrauklesnio nesugriebdamas, pasidailinsiu nors jo biografine žiniom.

Bronius Kviklys gimė 1913 m. XI, 10 d. Zastrone, Daugailių vl., Utenos aps. Taigi savo kilmę jis yra rytų aukštaitis. 1932 m. baigė Utenos gimnaziją, 1932-1937 m. studijavo Vytauto D. Universitete, kurį baigė gaudamas diplomuoto ekonomisto vardą. 1938-41 m. papildomai Kauno ir Vilniaus universitetuose studijavo teisę. Spaudoj Br. Kviklio pavardę pradėjo pasirodyti 1927 m. Nuo to laiko jis bendradarbiavo daugelyje mūsų periodinių leidinių, kai kuriuos pats redagavimas. Ypač nemažai Br. Kviklio nuveiktą lietuvių skautų organizaciją, kurioje jis dirbo nuo 1924 m. Čia jis buvo draugininkas, turtininkas, LSS Garbės teismo narys, Skautų Vadovas laikraščio redaktorius. Nuo 1951 m. Br. Kviklys gyvena JAV. Jis yra Lietuvių Bibliografijos Tarnybos tarėjas, talkininkas Ružancovui paruošti liet. tremties metų bibliografiją. Bendradarbiauja JAV lietuvių spaudoj, taip pat jis yra ir Liet. Enciklopedijos bendradarbis. Kiek žinau, yra vedęs Bronę Saladžitę, kuri buvusi didžiausias jo ramstis bėruojiant Mūsų Lietuvą, ir šiuo metu gyvena Chicagoje, Ill. Atskirais leidiniais yra išleisti šie Br. Kviklio raštai: Saugokimės susisiekti nelaimių, 1938 m., Judėjimo tvarkos nuostatai, 1939 m., Vartotojų kooperacija Lietuvoje 1918-1930 m. (rankraštyje) Daugailiai, 1943 m., Lietuvių kova su naciais, 1946 m., Akademine Skauti-

ja, 1954 m. Trumpai tarant, Br. Kviklys yra daugkam pažįstamas mūsų žurnalistas ir publicistas.

Leidėjas J. Kapočius man pasitarė, kad Br. Kviklys rinko medžiagą ir Mūsų Lietuvą rašė apie dvidešimt metų. Va, kuo turėtu-mėm džiaugtis ir gėrėtis, o ne liukšteni faktus apie tą ar kitą asmenį, kuris su Lietuvos praradimu ir norą prarado jos nau-dai dirbti. Emigracinės sąlygos, kai taip sunku prieiti prie tiesioginių šaltinių, Br. Kviklio Mūsų Lietuvą iškelia į aukštumas tokių darbų, kuriems įveikti reikia ryžto, valios ir idealizmo. Mūsų Lietuvos pirmajame tome paskelbta bibliografija rodo, kad

sų kultūrinio gyvenimo entuziastas dabar jau miręs... St. S.), prof. dr. Z. Ivinskis, dr. R. Krasauskas, prel M. Krupavičius, prof. Ig. Končius, Pr. Čepėnas, J. Dainauskas, Al. Ružancovas, A. Mažiulis, dr. Al. Račkus, J. Lingis, Vl. Žilėnas, B. Pupa-laigis ir daugelis kitų -- peržiūrėję atskirus knygos skyrius, paskolinei reikalingos medžiagos, suteikę patarimų.

I-jo tomo kalbą bei stilių taisė ir ta pačia proga daugelį mano dalykinių paklaidų išlygino Petras Žilionis.

Ilustracijas rinkti padėjo Daumantas Čibas, perfotografuodamas šiam reikalui keliolika šimtų Lietuvos vaizdų. Jeigu Mūsų Lietuva išeina neblogai iliustruota, tai be leidėjo, kuris negailėjo lėšų fotografijoms, žymia dalimi D. Čibo nuopelnas.

Albinas Karnius braižė ir techniškai apipavidalino žemėlapius.

Ne visas aprašomas vietoves pats buvau aplankęs, tyrinėjęs; taigi sudėjau į vieną knygą tai, kas kitų apie jas buvo parašyta, atpasakota, kiek palygindamas, suderindamas, kai ką beveik pažodžiui išversdamas ar nurašydamas. Jaučiu, kad atsisiras nemaža klaidų, netikslumų, dėl kurių iš anksto atsiprašau. Skaitytojas gal bus atlaidsus, žinodamas, kad veiklą rašiau būdamas toli nuo gimtosios žemės ir tai tik vakarais, grįžęs namo po sunkaus fizinio darbo."

Paskutiniai žodžiai skaudžiai trenkia į širdį, bet gal gerai bus Br. Kviklys padaręs, neslėpdamas tiesos, kokdomas aplinkybėmis gimė jo Mūsų Lietuva. Lietuvių kultūros istorijoje rasim nemažą asmenų, kurie Lietuvai dirbo idealizmo vedini, bet ne dėl kurios nors asmeninės naudos. Man rodosi, kad ir Br. Kviklys priklauso tai idealistų giminei.

Mūsų Lietuvos pirmąjį tomą jau kelis kartus su atsidėjimu pervarčiau, visą būrį jo atskirų skyrių su tuo pačiu atsidėjimu perskaičiau. Nesuistorikas, nesu geografas, nesuatskirų Lietuvos vietovių žinovas, todėl bergždžios būtų mano pastangos rodyti kritiko išmonę. Tačiau, einančiam per gyvenimą, ne vieną kartą man teko susidurti su tolo pobūdžio literatūra. Kai dabar lyginu Mūsų Lietuvą su kadaise vartytais ir skaitytais to pobūdžio raštais, Br. Kviklio darbas man daro gilią įspūdį. Daro įspūdį ta šilima, ta ieško-ma tiesa, tuo grynu jausmu, kuriuo jis kalba apie Lietuvą ir šio tomo kiekvieną atskirą Lietuvos vietovę. Norėdami trumpai šį veiklą apibūdinti, gal galėtumėm taip tarti: Br. Kviklio Mūsų Lietuva, jeigu dar nėra tobula Lietuvos vietovių aprašymas (ir kas galėtų pasakyti, kur baigiasi tobulumo riba), tai, be abejonės, yra nuo daugelio svetimybių apvalytas Lietuvos veidas, mielas kiekviena būdinga smulkmena, mielas ir tuo, tegu istoriškai nepagrįstu, pasakojimu ar padavimu. Aš pats esu kilęs iš Lietuvos kampo, kur kapeliai, kapai ir milžin-kapiai buvo apgaubti jaudinan-čia mistika. Gal dėl to ir Br. Kviklio Mūsų Lietuva man yra tas kraštas, kuris amžių bėgy įveikė marus ir viesulus, įveikė barbarišką sprespaudą, tad, tikrausia, išliks neįveiktas savo nepalaužiama dvasia ir rytoj...

Konkrečiai Br. Kviklio Mūsų Lietuvos pirmąjį tomą sudaro trys dalys. Pirmoji dalis -- Lietuvos žemė ir žmonės. Tai yra ypač rūpestingai paruošta pagrindinių žinių santrauka apie Lietuvą. Čia randam atskirus

Leidėjas J. Kapočius teikia Br. Kviklio Mūsų Lietuvos pirmąjį tomą pirmajam to leidinio prenumeratoriui savo vaikui Petriui Pabedinskiui.

straipsnius tokdom temom: Geografinė padėtis, Vardo kilmė, Tauta ir kalba, Valstybės ir tautos žemės plotai, Sienos, Žemės paviršius, Upės, Ežerai, Klimatas, Lietuvos žemės turtai, Lietuvos miškai seniau ir dabar, Gyvūnija, Paukščiai, Archeologijos paminklai, Gyventojai, Gyvenvietės, Lietuva amžių būvyje (šį skyrių paruošė Bronius Klorė), Bibliografija. Tai daliai jau skirti 56 puslapiai, ji yra paflus-truota visa eile žemėlapių ir fotografinių nuotraukų. Kas mažiau Lietuvą pažįsta -- ši dalis jau gali būti nemenkas žinių šaltinis.

Antroji Mūsų Lietuvos dalis -- Vilnija arba Pietryčių Aukštaitija. Čia sutelkta ypačiai daug medžiagos: Vilnija, Vilnius, Vilniaus priemiesčiai ir apylinkės, Vilniaus apskritys, Vileikos (varkarinė dalis), Maladeičinos, Ašmenos aps., Valažino aps., Lydos aps., Ščiutino pas., Gardino aps., Alytaus aps., Trakų aps., Lietuvių kultūros paminklai ir gyvenvietės Gudijoje, Senosios lietuvių gyvenvietės Gudijoje, Lietuvių kolonijos Gudijoje.

Čia suminėti tik atskirų Mūsų Lietuvos skyriai -- apskritys. Bet mes žinom, kad Lietuvos administracinį vienetą--apskritį sudaro visa eilė miestelių, bažnytkaimių ir kt. vietovių. Skaitytojas Br. Kviklio Mūsų Lietuvos kiekvieno apskritį ras daugumos tų vietovių aprašymus. Daugeliu atveju apie tas vietoves yra surinkta tikrai vertingų ir įdomių žinių. Kadangi kiekviena aprašoma vietovė šiandien dar nėra mirusi, tai, aišku, kad ateity jų istorija bus praplėsta ir papildyta.

Trečiąją Mūsų Lietuvos dalį sudaro Rytų Aukštaitija -- Zarasų, Brėslaujos ir Švenčionių apskritys. Reikia dar sykį paminėti, kad visų vietovių aprašymus dabina apsti gausa fotografinių nuotraukų ir žemėlapių braižinių.

Man rodosi, šia proga savo skaitytoją dera supažindinti ir su Br. Kviklio Mūsų Lietuvos metrika, kuri yra tokia: Copy-right 1964 by Lietuvių Enciklopedijos Leidykla, spausdinta JAV, leidėjas Juozas Kapočius, I tomo kalbą taisė Petras Žilionis, fotografas Daumantas Čibas, žemėlapius braižė Albinas Karnius, laužymas -- Kazys St-manavičius, foto ofseto darbus atliko Viktoras Kapočius, ofsetu spaudė Lietuvių Enciklopedijos spausd. Bostone, Mass. Reikia pasakyti, kad visų čia suminėty vyrų darbas yra atlikas rūpestingai ir švariai -- spaudos technikos atžvilgiu Mūsų Lietuva yra reprezentacinis leidinys.

Br. Kviklys minėtame įvade į savo veiklą dar taip kalba: "Didžiulė mūsų išeivių meilė savo ar savo tėvų gimtajai žemei, Lietuvai, paskatino mane paruošti knygą, kurioje kiekvienas ras-tų pasiskaityti apie vietovę iš kurios jis ar jo tėvai kilę. Stengiausi pateikti būdingiausius istorinius, geografinius ir etnografinius bruožus."

Reikia tik visa širdim linkėti, kad ta Br. Kviklio "didžiulė mūsų išeivių meilė savo ar savo tėvų gimtajai žemei" būtų ne fikcija, o tikrovė...

SLA VASARVIETĖ

SLA MANOR — Atlantic City, N. J.

Naujas SLA Poilsio Namas garsiaje Atlantic City, N. J. kurorte, 155 States Ave. jau atidarytas ir priima vasarotojus. Šis namas tinka šeimoms, pavieniams ir patogus visuomeninių organizacijų suvažiavimams. Kambariai gerai įrengti, kiekvienas jų turi atskirą maudynę ir visus patogumus. Nuo namo iki jūros tik pusė bloko.

Kambarių kainos prieinamos. Kambarys su dviem lovom dviem asmenim \$8.00 ar \$9.00.

Kambarius rezervuokit iš anksto per SLA Centrą: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, N. Y. 10001. arba telefonu: Area Code 212, LACKawanna 4-5529.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liquer, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Philadelphijos L.B. Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo prezidiumas. Kalba mokyklos vedėja G. Maciūnienė. Šalia sėdi mokyklos globėjas klebonas kun. J. Čepukaitis, M. Krėvienė, A. Krėvaitė-Mošinskienė ir tėvų komiteto atstovai. Kairėje mokytojai, V. Gruzdzio nuotrauka

VINCO KRĖVĖS LITUANISTINĖ MOKYKLA PHILADELPHIJOJE

Lietuvių Bendruomenės šeštadieninė mokykla Philadelphijoje mokslo metus baigė birželio 7 d. Po mišių Šv. Andriejaus bažnyčioje, kurių metu gražiai giedojo mokyt. O. Šalčiūnienė, parapijos salėje buvo iškilmingas aktas.

Mokyklos vedėja G. Maciūnienė pranešė, kad Vinco Krėvės mirties dešimtmečio sukaktuvių išvakarėse mokyklai parinktas Krėvės vardas, kuris jai labiausiai ir tinkas, nes tas didysis lietuvių rašytojas Philadelphijoje eilę metų gyveno ir buvo palaidotas. Jo atminimas pagerbtas minutės susikaupimu.

Arch. J. Stelmoko tikrai me-

Philadelphijos L.B. Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos vedėja G. Maciūnienė pasirašo aktą, kuriuo mokykla pavadinama Vinco Krėvės vardu. Šalia stovi mok. V. Muraška ir tėvų komiteto pirmininkė P. Vaškelienė. V. Gruzdzio nuotrauka

L.B. Philadelphijos apyl. pirm. J. Ardys įteikia B. Kvickio "Mūsų Lietuva" Vinco Krėvės mokyklą baigusiam Vyt. Maciūnui. V. Gruzdzio nuotrauka

Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmėse R. Juzaitis, A. Šalčiūnaitė, D. Vaškelytė skaito Krėvės "Mūsų Lietuva", planinu palydint Vyt. Maciūnui. V. Gruzdzio nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

NEW JERSEY

GRAŽI PROGA

Jau nuo senovės lietuviai mėgsta linksintis gamtoje. Tačiau "gegužinės" žodis mūsų kalboje veikiausiai bus prigijęs tik nuo tautinio atgimimo laikų, kai gegužinė buvo ne vien pasilinksminimas gamtoje, bet ir tautinio veikimo pavidalas. Senieji veikėjai dar atsimeina pagarsėjusias Bubių gegužines!

Ir Amerikoje lietuvių gegužinės yra daug daugiau, kaip vien tautiečių susibūrimas gamtoje. Dažnai tai yra tikra tautinė šventė ir tautinė atgaiva. Žinoma, viskas pareina nuo to, kokį turinį rengėjai suteikia. Lietuvių Bendruomenės New Jersey apygardos valdyba jau eilę metų savo organizuojamos New Jersey lietuvių gegužinės turinį vis tobulina. Nenuostabu todėl, kad tautiečiai tas pa-

stangas yra palankiai įvertinę. Prie tradicinių programos punktų šiemet dar pridėtas naujas — tautiniai šokiai. Antra vertus, nepaisant programos įvairumo, erdvės užteks ir tiems tautiečiams, kurie geidauja su savo artimaisiais savybėje pabendrauti. Jų lauks atskiri stalai pavėsy ar saulėje. O tie, kuriuos domina menas, be abejo domėsies Pauliaus paveikslu, dailininko dovanotu laimėjimų fondui. Bus visa eilė ir kitų vertingų laimėjimų. Ogi žukausko vairuojamas bufetas numalšins ir labiausiai ištroškusį kūną. Alkanieji taip pat turės kuo pasistiprinti. Žodžiu, New Jersey Lietuvių Dienoje, birželio 21 nuo 1 iki 10 val. vak. Royal Gardens parke, 990 Hazelwood Ave., Rahway, N. J. nestigs peno nei dvasiai, nei kūnui. Duok, Dievuli, tik gražų orą. Bet, nepaisant oro kaprizų, svečiams pakankamai yra parke jaukios pastogės. Tad, mieli svečiai iš arti ir iš toli, ne-

praleiskit gražios progos gražioj gamtoj tautiškai pabendrauti, savo apsilankymu pagerbti save ir visus šventės dalyvius. Iki pasimatymo.

Jūsų Kvieslys Nemelagis

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

THE BEST FOR LESS!
Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO, ILL., 60642
Phone: Garden 4-8654

STATE FARM
MUTUAL
AUTOMOBILE
INSURANCE
COMPANY

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS
GELINYCIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.
Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 5 MAY COMPANY STORES!

MAY'S BASEMENTS

Sekmadienį, birželio 21-ji yra tėvo diena...!

**PRISIMINK
TĖVĄ!**

Vėsūs, sanforizuoti plius skalbk ir dėvėk
**Trumpomis rankovėmis išieginiai
ir sportiniai marškiniai**

Bet kurie 3 už 8.85

arba 2.99 vieni

Trumpomis rankovėmis išieginiai marškiniai iš švelnių, baltų medvilnės audinių. Pasirinkimas reguliariomis ir prisegamomis apykaklėmis. Balti ir spalvoti, medvilnės batisto, alyvinių, geltonų, mėlynų spalvų, tik reguliariomis apykaklėmis. Dydžiai 14 1/2 iki 17.

Trumpomis rankovėmis sportiniai marškiniai iš 100% skalbiamos medvilnės. Reguliariomis ir prisegamomis apykaklėmis. Lygių, dryžuotų, skersuotų ir solidžių spalvų. Dydžiai mažiems, vidut., dideliems ir X dydžio.

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES, INCLUDING GREAT LAKES MALL, MENTOR

niškai surašytą aktą pasirašius mokyklos globėjui kleb. kun. J. Čepukaitiui, LB pirm. J. Ardžitui, mokyklos vedėjai G. Maciūnienėi ir tėvų komiteto pirm. P. Vaškelienėi, mokykla oficialiai pavadinta Philadelphijos LB Vinco Krėvės Mokykla. Dvi tautiniais drabužiais pasipuošusios mokinės prisegė gėlių našlėi Krėvienėi ir dukrai Krėvaitė-Mošinskienėi.

Kelis žodžius apie Krėvę tarė VIII sk. mokinys Vyt. Maciūnas ir planinu akompanuojant VII skyr. mok. R. Juzaitiui, A. Šalčiūnaitėi ir D. Vaškelytėi, paskaitė sutrumpintą Krėvės "Mūsų Lietuva". Po to, Krėvaitė-Mošinskienė padėkojo Krėvienės ir savo vardu, drauge pažymėdama, kad pačiam Krėvei toks jo pagerbimas būtų itin mielas, nes jaunimo auklėjimas ir mokymas jam visada labiausiai rūpėjęs.

Antrojoje iškilnių dalyje G. Maciūnienė painformavo apie praeitų metų veiklą. Be reguliarių pamokų mokykla turėjo eilę parengimų: tradicinį Kalėdų vakarą, uždarą Vasario 16 minėjimą, Motinos Dienos minėjimą. Be to, kartkartėmis patalkininkauta ir kitiems: Bendruomenės Balso radijo programai, tautinių šokių "Žilvino" grupei ir kt. Paskiau mokytojai išdalino savo skyrių mokiniams pažymėjimus, prie kurių Tėvų komitetas pridėjo po dovanėlę. Mokyklą baigusiam Vyt. Maciūnui pažymėjimą ir dovaną Br. Kvickio "Mūsų Lietuva" įteikė LB pirm. drauge palinkėdamas geros sekmės. Dar trumpą žodį tėvų komiteto vardu tarus D. Ostrauskienėi, susirinkimas baigtas Lietuvos himnu. (sv)

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

K. Bradūnas — Sidabrinės kamanos — 2 dol.
J. Ignatonis — Lūžiai — 3 dol.
A. Tyruolis — Metų vinigiai — 3 dol.
Aloyzas Baronas — Saulės grįžimas, novelės — 1.50 dol.
Juožas Mikuckis — Derliaus Vainikas — eilėraščiai — 3 dol.

Visa eilė kitų anksčiau pasirodžiusių knygų, albumų, poezijos rinkinių.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Vysk. M. Valančiaus li-tuanistinės mokyklos gegu-
žinė ruošia šį sekmadienį,
birželio mėn. 21 dieną,
2 val. p. p., kongreso atsto-
vės Frances P. Bolton sody-
boje — Lyndhurst.

Įvažiavimas iš Cedar Rd.
(tarp Green ir Richmond
Rd. — akmeniniai vartai su
užrašu **F r a n c h e s t e r**
F a r m s). Į gegužinę at-
silankys ponis Frances P.
Bolton ir Naujų Piliėčių ko-
miteto, kuriam vadovauja
ponis Fredonia Black,
kvieisti svečiai. Turėsite
progos pasigrožėti mūsų
mokyklos ansamblio "Au-
kuro" programa. Visus sve-
čius vaišins skaniai paga-
mintais užkandžiais mūsų
šeimininkės.

Vaikams numatyta įvai-
rūs žaidimai-varžybos. Po-
nia F. Black varžybų laimė-
tojams turi paskyrusi dova-
nas. Gegužinės metu bus
dovanų paskirstymas, "Au-
kuro" ansambliui muzikos
instrumentams įsigyti. Lai-
mėjimai: kompleksas indų
— 8 žmonėms, radijo apa-
ratas (transister). "Dirvos"
metinė prenumerata ir Sa-
lamander batai. Kas dar
nespėjo įsigyti bilietų, bus
galima gauti gegužinėje.
Kviečiame visus atsilanky-
ti — įėjimas laisvas.

Tėvų komitetas

• Seselė Valerija. Šv. Jur-
gi parapijos mokyklos ir
Vysk. Valančiaus lit. mo-
kyklos mokytoja, nuo se-
kančių mokslo metų pra-
džios iškelia į Rocheste-
r, N. Y., įrgi šv. Jurgio
parapijos mokyklą.

Seselė Valerija buvo
veikli ir mylima mokytoja,
kurios pasigies abiejų mo-
kyklų lietuviškai mokiniai.
Ją išvykstant lydi Clevel-
ando lietuvių geriausi lin-
kėjimai.

• Pavasario promenados
koncertų serija Severance
Hall vėsina moje salėje tęs-
siama birželio 18 d. su
Brahms'o kūrinų programa.

Gi birželio 20 d. popula-
rios muzikos mėgėjams pa-
teikiama senosios Vienos
dvasia su Mozarto "The Im-
presario", Strausso "Die
Fledermaus" ir kt. Duno-
jaus melodijų garsais.
Gausus solistų ansamblis.

• Mergaičių vasaros sto-
vykla Dainavoj šiemet vyk-
sta liepos 19 iki rugpjūčio
2 d. Dėl platesnių informaci-
jų ir registracijos kreip-
kitės į J. Klorienę, tel. RA
1-8397.

• Reikalinga šeiminkė
— namų apyvokos dar-
bams. Geras, pastovus dar-
bas maloniame, naujame
name. Gyvena tik suaugu-
sių šeima.

Teirautis tel. 464-1355.
(70-71)

SAVININKAS PARDUO- DA NAMĄ

1 šeimos, 6 kamb. Neff
Rd., medinis, 2 automobilių
mūrinis garažas.

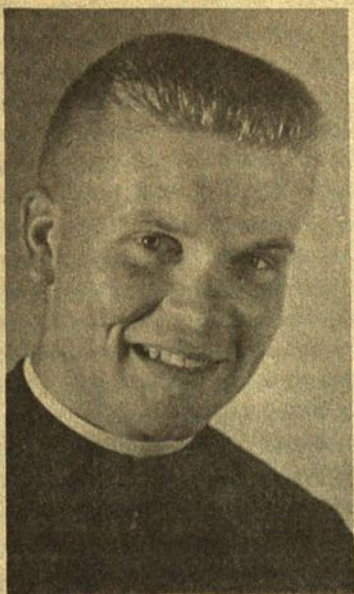
Teirautis tel. IV 6-1885.
(70-72)

ISNUOMOJAMAS BUTAS
— 5 kamb. su virtuve. II-
me aukšte. Šv. Jurgio para-
pijos rajone. 6724 Bayliss
Ave. (70-72)

• Reikalingas prižiūrėto-
jas sinagogai. Prityręs. 5
kamb. butas su namų ra-
kandais ir alga.

Teirautis tel. YE 2-7424.

CLEVELANDO KOLONIJOJE 19 LIETUVIŲ KUNIGŲ

Kun. Lawrence J. Louis

Kun. Romanas Kasponis

Su šį pavasarį įšventintais
dvimėis jaunuoliais kunigais,
Clevelando kolonijoje, kuri 1895
metais pradėjo steigti savo pa-
rapiją, turėta (ir dabar turima)
jau 19 kunigų. Pirmutiniai bu-
vo ateiviai, paskui sekė vienas-
kntas jauniavežti, čia išmokslin-
ti, kiti čia gimę, nors čia gimė
ne visi tarnavo lietuvių parapi-
jose.

Gegužės 13 d. Dirvoje skaitė-
me apie šv. Kazimiero kolegijos
Romos auklėtinį, Laterano baž-
nyčioje įšventintą kunigą Roma-
ną Kasponį. Jo primicija buvo
kun. Bungos parapijoje, Vokietij-
oje, Mittelneufache, kovo 30 d.
Ten buvo nurykus iš Clevelando
jo sesutė, Livią, dalyvauti cere-
monijoje.

Kun. Romano tėvai, Antanas
ir Antanina Kasperavičiai, kita
sesutė Vida, brolis Virgilijus,
ir dėdė dr. Jonas Sandargas, at-
vykę iš tremties, gyvena Clevel-
ande. Tėvai kilę iš Vaitiekupių
km., Sintautų parapijos, Roma-
nas gimė Lietuvoje, Clevelande
baigė Benediktinų gimnaziją ir
1956 metais išvyko į Romą stu-
dijuoti.

Kun. Romanas Kasponis par-
vykęs į Clevelandą birželio 25 d.,
ir sekmadienį birželio 28 d. šv.
Jurgio bažnyčioje atnašaus iš-
kilmingas mišias.

Antras jaunas kunigas yra
Lawrence J. Louis (Luiza), Ma-
ryknoll misijonierius, įšventin-
kauti.

PARDUODAMAS NAMAS

E. 87 gt., į šiaurę nuo
Superior Ave. Gerame sto-
vyje 4 miegamųjų namas
su modernia vonia, tik
įrengtu gazo pečium, vari-
niais vamzdžiais. Garažas.
Visi prabangaus namo pa-
togumai nž naują šiame
rajone kainą — \$11,800
greitam pardavimui. Geros
išsimokėjimo sąlygos.

Elmer Seidman
Tel. LA 1-5024
WESTSIDE REALTY
(69-71)

PARDAVIMUI

Du, po 2 miegamuosius,
namai ant skirtingų skly-
pų. Naujosios parapijos ra-
jone.

Teirautis 18601 Under-
wood Ave. (69-71)

• DVGUBAS, savininko
parduodamas, namas, 5-5.
Moderni virtuvė ir vonia.
Slovėnų ir lietuvių gyvena-
ma vietovė prie Naujosios
parapijos.

Tvirta kaina \$20,000.
Teirautis KE 1-8784.
(68-70)

NORINTIEJI APSIDRAUSTI,

pasinaudokite mūsų patarnavimu visais draudimų reika-
lais, kaip automobilių, gaisro, gyvybės, įvairių vertybių,
ligoninės ir kt.

Kreipkitės į lietuvių agentus V. GIEDRAITĮ ar Z.
OBELENĮ, atstovaujančius draudimo bendrovę NATION-
WIDE CO.

V. GIEDRAITIS

NATIONWIDE Z. OBELENIS

Telef. 944-6835

Telef. 881-7741

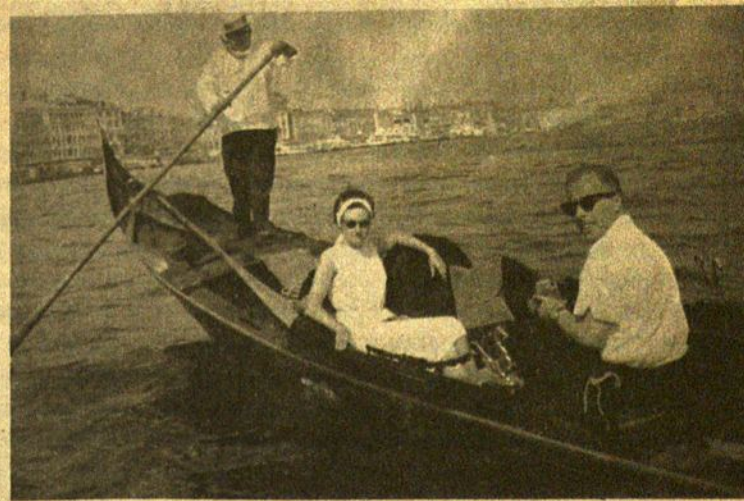
Mutual Fire Insurance Co.
Life Insurance Co. Mutual Insurance Co.
Home Office, Columbus, O.

jai, jos pirmutinį klebonu buvo
kun. A. Karužiškis. Jo vikaru
buvo paskirtas kun. Šteigmanas.
Vėliau, įsteigus Youngstowno
vyskupiją, Šteigmanas išvyko
klebonauti tenykštėi lietuvių pa-
rapijai. Sunkiai susirgęs ten ir
mirė.

Iš čia išsimokslinusių kunigų,
buvęs šv. Jurgio parapijoje vi-
karu kun. Petrelkis dabar klebo-
nauja Akronė.

Dabartinis naujos parapijos
klebonas yra kun. J. Angelaitis.
Kiti čia įšventinti buvo kun.
Olinskas, Kun. Černis, kun. Bar-
tis (visi trys jau mirę.). Kun.
Bartis, paskirtas klebonu kun.
Vilkutaičio vietoje, mirties pa-
kirstas ir trumpai klebonavęs,
užleido vietą daugelio labai norė-
tam turėti klebonu, dabartiniam
kun. Ballui Ivanuskui iš Detroito.
Jo dabartinis asistentas yra
populiarus kunigas P. Dzegorai-
tis.

Naujoje parapijoje vikaru kunį
laiką buvo kun. Dr. Štrvaitis,
prieš karą atvykęs į katalikų
jaunimo kongresą, karui kilus
negalėjęs grįžti į Lietuvą. Nau-
joje parapijoje trumpai vikaravo

Clevelandietis Norbertas Plechavičius jau trečią kartą atostogų
vyksta į Europą. Šiemet jis lankėsi Prancūzijoje, Šveicarijoje ir
Italijoje. Siųsdamas Dirvos redakcijai ir pažįstamiems sveikinimus
iš Venecijos rašo, kad kelionėje padarė daug nuotraukų ir susuko
spalvotą filmą. Nuotraukų Norbertas Plechavičius gandoje Vene-
cijos lagūnoje supasi ant žalsvų bangų...

ateivis kun. Jonas Grigonis. Jis
šiomis dienomis apledo naują
parapiją, paskirtas vikaru šv.
Kryžiaus parapijoje, Euclide.
K. S. Karpus

LIETUVIŲ SKAUTŲ METINĖ STOVYKLA

Vasara: naudingo darbo ir už-
sitarnauto džiaugsmo laikas.
Mokslui metams pasibaigus, jau-
nimas turi daug laiko, tačiau
šis laikas turi būti tinkamai su-
naudojamas, kitaip jis praeis be-
reikšmis ir neatnešas jokio
džiaugsmo. Dažnai jis tampa
pralaidžiamas atnešant net žalą
į namus. Atostogų metu labai yra
svarbu jaunimą užimti lietuviškos
tautinio ūgdymo darbais. Vie-
nas iš šių darbų yra organizuo-
tas stovyklavimas. Jis, jei tai-
syklingai ir rimtai atliktas, yra
geriausias auklėjimo veiksnys.

Lietuvių Skautų Broliai išseiv-
joje, kaip ir kasmet, rengia savo
metines, gerai paruoštas stovyk-
las. Dar metų bėgyje, tampa at-
sargiai parinkti jų vadovai ir ad-
ministracija. Šie, patyrę ir su-
augę žmonės veda stovyklas ne
vien iš reikalo, bet ir iš noro,
pasišventimo, meilės savo lietu-
viškam jaunimui, tėvynei ir Skau-
tybei. Stovyklose nėra tik mie-
gama, šildomasi saulėje ir žai-
džiama. Gerai paruoštos ir iš-
dirbtos programos susideda iš
įvairių tautinio ir skautiško auk-
lėjimo dalykų. Kiekviena lietu-
viška skautiška stovykla pasižy-
mi savo tvarka, stovyklautojų
nagingumu ir jų tautinio susipra-
timu. Jose nuolat liepsnoja šil-

ta ir maloni broliška skautinė
dvasia, pagrįsta meile Dievui-
Tėvynei ir Artimui.

Kiekvienas skautas laukia vi-
sus metus, su idėja pastovyklau-
ti bent vieną ar dvi savaites.
Dalyvavimas stovykloje skautui
turtum būtų išlaikytas egzami-
nas. Ten jis papildo savo žinias,
sulygina savąsias su kitų, arba
gauna progos kitam jas suteik-
ti. Stovyklavimas parodo jaunuo-
liui, kad jis nėra vienas, kad jis
turi nuolat tobulėti, kad kitais
metais jau galėtų kitą pamokin-
ti ir tokiu būdu kilti aukštyn su
savo skautišku patyrimu. Čia su-
tinkami seni draugai, atnaujina-
mi ryšiai, užmezgami naujieji.
Jaunimas, atradęs draugus ir
drauges savo tautiečių tarpe, pa-
meta kenksmingus gatvės drau-
gas. Atranda savo kilnę ir jos
reikšmę. Pažįsta Lietuvą ir pra-
deda ją mylėti.

Lietuvių visuomenė privalo at-
kreipti dėmesį į mūsų lietuviš-
ko jaunimo skautiškąjį auklėji-
mą. Būkime aktyvūs stebėtojai
mūsų veiklos ir jos nuopelnų
įvertintojai. Padėkite skautų va-
dovams dirbti su šiuo brangiu
Lietuvai turtu — lietuvišku at-
žalynu. Suteikime parankias są-
lygas savo vaikams dalyvauti šio-
se stovyklose.

Tai yra sunkus ir atsakomingas
darbas. Ne visi gali būti neklai-
dingi, pasitaiko ir klaidų. Jos
būtų greit pataisomos, jei būtų
atkreiptas dėmesys mūsų lietu-
viškos visuomenės. Tačiau dalis
mūsų visuomenės narių yra taip
užsiėmusi savo gerbūviu, kad iš-
leidžia vaikus tik todėl, jog ne-
reikia jiems patiems jų prižiū-
rėti ir gaišinti savo laiko. Tokiu
būdu daugumoje skautiški viene-
tai atlieka neapmokamų darbelių,
ar vaikų priežiūros funkcijas.
Mieli lietuviai, esame išsivie-
laisvame pasaulyje. Atsimin-
kime, kad esame įkliuvę į rasi-
nį nutautėjimo katalą, iš kurio
tegalėsime išeiti nesutirpę tik
per aukas ir pasišventimą.

Ruoškime savo skautus stovyk-
lai. Neuždrausime tiems, kurie
norėtų tapti Lietuvos skautais.
Suteikime progą pažinti skautybę
ir tiems, kurie dar negavo pro-
gos pamatyti uniformotą lietu-
višką skautą. Nežiūrint kokių esame
tautinių įsitikinimų ar kokių sro-
vų priklausome, po bendra skau-
tine vėliava yra visiems tik vie-
nas tikslas — mylėti Dievą,
Tėvynę ir Artimą.

L. S. B., J. A. V. Atlanto Ra-
jono skautų-čių stovykla įvyks
š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. ir
tęsis vieną savaitę, iki rugpjūčio
mėn. 9 dienos. Ji įvyks Nekalto
Prasidėjimo Vienovyno stovy-
klavietėje, Putnam, Conn. Sto-
vykla randasi prie ežero, turi
virš 100 akrų plotą. Visi sto-
vyklautojai ir jos vadovybė bus
pilnai aprausti nuo namų, juos
apleisus į stovyklą, iki vėl į juos
sugrįš. Dėl smulkesnių duomenų
prašome kreiptis į vietinių skau-
tų vienetų vadovus arba tiesiai
į stovyklos viršininką sktn. Juo-
zą A. Starėną-Staričenką, adre-
su 245 County St., Attleboro,
Mass.

Stovyklos vadovybė

* TURKIJOS IR GRAIKIJOS
PREMJERAI iš eilės lankysis
Washington, kur su prez. John-
sonu tarsis dėl įtemptos padė-
ties Kipro saloje.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA CAPE COD, MASS. GREAT MARSH RD., CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno,
Golfo srovės šildomo gar-
saus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri
namukai, kur patiems gali-
ma gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai
- Grynas pušų oras ir rami
vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų auto-
mobilių — transportacija į
ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi eže-
ras su viešu paplūdimiu.
Žuvavimo mėgėjams yra
laivelis.

Norintieji puikiai praleisti
atostogas prašomi su užsaky-
mais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštyš,
74 Alicia Rd.,
Dorchester, Mass. 02124
Tel. 282-8046

o po birželio 20 d. į
B A N G A,
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. SP 5-4633.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsina oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Stasys Barzdukas, PLB valdybos vicepirmininkas, užsiprenumeravo prezidento Antano Smetonos monografiją.

• Lietuvių Stud. Sąjungos rinkimų komisija praneša, kad kandidatų siūlymas į kontrolės komisiją ir garbės teismaus pratęsiamas iki birželio 30 d.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui gauta aukų per A. Jonį, iš Riverside, N. J. 80 dol. C. Cheleden aukojo 25 dol. LMA Philadelphijos Klubas, vad. sol. J. Augaitytės, aukojo 15 dol. Kiti po mažiau.

• Jonė G. Brazauskaitė, iš Waterbury, Conn. Columbijos Universiteto ir Waterbury Rotary Club stipe ndininkė, sėkmingai baigė 4 metų studijas Bernard kolegijoje N. Yorke su specialiu vokiečių kalbos kursu ir įsigijo B. A. Columbijos universitete. Jonė rengiasi siekti magistro laipsnio iš politinių mokslų tame pačiame universitete.

• Cosmos Parcels Express Co., J. Vaičiūčio įstaigojė, 327 W. Broadway, atsiųskite galėsite ne tik užsakyti siuntinius, bet ir įsigyti ar užsiprenumeruoti Dirvą ir prez. Antano Smetonos monografiją.

GERA PROGA CHICAGOS LIETUVIAMS PAMATYTI WASHINGTONĄ

Chicagos Lietuvių Taryba organizuoja ekskursijas pagigintomis kainomis vykti lėktuvais, traukiniais bei autobusais į Amerikos Lietuvių kongresą, kuris įvyksta Washingtone birželio 26-28 dienomis ir ta pačia proga pamatyti Amerikos sostinę tiems, kurie jos dar nėra matę. Pigiausia kelionė į Washingtoną yra autobusais. Bus vykstama Greyhound autobusais, kurie turi visus patogumus — oro šaldytuvus, tualetus ir t.t.

Kaina į Washingtoną ir atgal vienam asmeniui tik \$26.48. Keleivius autobusai paims birželio 25 d., 7 val. vakaro prie Marquette Parko lietuvių katalikų bažnyčios. Birželio 26 d., apie 10 val. ryto jau būsime Washingtone. Chicagon grįžtama birželio 29 d., 6 val. ryto, kad būtų galima spėti į darbą. Autobusai ekskursantus nuveš iki pat Shoreham viešbučio, kur vyks kongresas ir iš ten juos paims atgal į Chicagą.

Norintiems pamatyti Washingtoną ir visas jo įžomybes, bus pasamdyti specialūs turistiniai autobusai, kuriuos lydės specialūs aiškintojai. Visi, kurie dar nematė šios šalies sostinės, kviečiami pasinaudoti šita reta proga ir naudingai praleisti savaitgalį.

EAST CHICAGO

DIPLOMAI SU DOVANOMIS

Šių mokslo metų gale Kęstutis Pocius baigė pirmuoju mokiniu šv. Pranciškaus parapiinę mokyklą East Chicagoje, Ind.

Kęstutis Pocius

Įvertindama šį pasiekimą, Amerikos Legiono Indijos vadovybė suteikė Kęstučiui aukščiausią dovaną — medalį, skiriamą moksleiviams už pažangumą moksle dalykuose ir teigiamus būdo bruožus. East Chicagos Amerikos Legio-

Be didelio garsinimosi tyliai vaikianti pranciškonų išlaikoma šv. Antano lietuvių gimnazija Kennebunkporte, Maingo valstijoje, šiais metais išleido penktąją abiturientų laidą -- 15 lietuvių jaunuolių, pasiryžusių tęsti mokslą universitetuose. Gimnazijoje veikia skautų Mindaugo draugovė, choras, orkestras, skudučių ansamblis ir sporto klubas Nevėžis. Nuotraukoj abiturientai su gimnazijos steigėju ir rektoriumi Tėv. Jurgiu Gailiušiu, OFM, ir gimnazijos direktoriumi Tėv. Gabrieliu Baltrušaičiu, OFM. Pirmoj eilėj sėdi abiturientai baigę gimnaziją aukščiausiais pažymiais: E. Daniliūnas, Š. Gavelis, R. Gudinskas, J. Šipaila, rektorius Tėv. J. Gailiūšis, direktorius Tėv. G. Baltrušaitis, K. Mačiulaitis, J. Petraitis ir S. Rastonis. Stovi: K. Norvaišas, J. Koklys, J. Šlapkūnas, R. Dilba, V. Valaitis, R. Paulaitis ir L. Česnaitis.

no 78 Postas įteikė pinigine dovaną — \$25.00 taupymo boną.

Hammond Times dienraščio kasmet vykdomame rašybos (Spelling Bee) konkurse Kęstutis laimėjo distrikto varžybose ir gavo dovaną.

East Chicagos pradžios mokyklų priešgaisrinės savaitės rašinių konkurse praėjusiais metais laimėjo trečią dovaną — statulėlę su įrašu.

Pradžios mokykloje būdamas, Kęstutis uoliai lankė reguliariai dėstomas lietuvių kalbos pamokas. Lituanistinių dalykų toliau mokytiis pasiryžęs nuo rudens lankyti Chicagos Aukštesniąją Lituanistinę Mokyklą. Vidurinio mokslo eiti įstojo į privačią vyskupo Nollo mokyklą Hammonde.

Iš pramoginių dalykų Kęstutis mėgsta sportuoti ir mokosi groti akordeonu.

Kęstutis yra Elenos ir Kazimiero Pocių sūnus. Jo tėvas Kazimieras Pocius yra žymus vietos statybos verslininkas ir aktyvus bei žinomas Tautinės Sąjungos veikėjas.

Eglė Juodvalkytė, Onos ir Antano Juodvalkių dukterė, 3827 Grand Blvd., East Chicago, Ind., baigė Chicagos Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos 13 laidą visais penketukais ir birželio 7 d. gavo atestatą. Eglė lanko Washingtono vidurinę mokyklą, į kurią įstojo prieš metus. Kaip gabi ir pažangi mokinė ji įtraukta mokyklos pasižymėjusių moksleivių (Honor Roll) sąrašą.

Juodvalkių sūnus Uosis šį pavasarį baigė Washingtono vidurinę mokyklą su pirmūnišku atsižymėjimu. Mokytojų taryba suteikė jam du aukso medalius. Vieną už pažangumą moksle aplamai, o antrąjį specialiai už išskirtinį gabumą matematikoje. Uosis yra pirmasis šios vidurinės mokyklos mokinys, laimėjęs National Merit Scholarship. Diplomų įteikimo iškilmėje jam teko privilegija pasakyti vadinamąją salutarian kalbą, kuri išsiskyrė iš rutininių oracijų ir labai patiko auditorijai.

Uosio studijoms Chicagos universitete Inland Steel kompanija, kurioje dirba tėvas, per National Merit Scholarship organizaciją paskyrė stipendiją ketveriems metams. (Ks.)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

LOS ANGELES LIETUVIAI ATŠVENTĖ MOKYKLOS PENKIOLIKMETĮ

Birželio mėn. 7 d. jaunimo šventės programa praėjo parapijos patalpose, kur ir yra prisiglaudusi lietuviška mokykla ir šeštadieninė mokykla. Bendromis jėgomis buvo suruošta įspūdinga, gal tik kiek ir per ilgą, programa.

Programos pirmą dalį pravedė tėvų komiteto pirmininkas Pr. Pakalniškis. Sveikino ir džiaugėsi gražiu jaunimo prieaugliu kun. J. Kučingis, be kurio pastangų, kažin ar turėtumėm puikias patalpas mokyklai, patalpas šeštadieninei mokyklai, salę reapiacijoms ir kitiems jaunimo parengimams. Dar sveikino A. Činga, Lietuvių bendruomenės vardu, K. Liaudanskas, I. Medziukas. Meninę programos dalį pranešinėjo: D. Razutytė ir B. Kazlauskaitė.

Pirmoje programos dalyje pasirodė: R. Draugelytė piano solo, trys mažai Narbutukai trio dainos, Al. Aras -- piano, J. Leonavičiūtė -- akordeonu, jaunimo seketas, padainavęs liaudies dainą, harmonizuotą komp. J. Bertulio ir jaunųjų orkestras paruoštas muz. G. Gudauskienės. Toliau paaugę vaikai suvaldino A. Rūtos specialiai parašytą veiklą "Ažuolo pasaka".

Gana vykusiai jaunimas pravedė žitrovus pro mažą lietuviškos istorijos dalelę. Šiam veikalui paruošti ir į atitinkamai pastatyti daug pasidarbavo: muz. J. Ažuolaitis, muz. G. Gudauskienė ir A. Žaliūnas. Akordeonų muzika palydėjo R. Pažemėnas ir A. Kazakevičius. Jaunųjų choras vadovaujamas O. Razutienės sudainavo šešias dainas.

neles, viena iš jų "Mano Tėvyne" muz. J. Bertulio tapusi tradicine mokyklos daina ir yra dainuojama jau penkiolika metų.

Po oficialiosios dalies, tautinių šokių ir jaunimo parodo mokyklos kieme, visi vėl grįžo į salę, kur linksmai pasišoko griežiant muz. G. Gudauskienės vadovaujamam orkestrui. Muzikė ir čia įnešė naujieną ir leido pasireikšti visiškai jaunučiams muzikantams.

Labai daug darbo ir laiko šios šventės pasisekimui įdėjo O. Razutienė ir jos pagalbininkai -- es, taip pat daug pasidarbavo ir marmytės, vadovaujamos A. Dūdienės, gražiai vaišinusios svečius.

Visas tos dienos pilnas skiriamas Los Angeles lietuviškam jaunimui važiuojančiam į New Yorko mugės lietuvių dieną.

Visų lietuvių pareiga remti jaunimą, kuris kada nors perims vadžias į savo rankas. Svarbu, kad jie didžiutusi būdami lietuvišiais; svarbu, kad jie išliktų lietuvišiais ir išaugintų savo vaikus lietuviškoje dvasioje. Bet jiems reikalinga parama ne tik iš tėvų, bet ir iš visų susipratusių lietuvių, kad pamatytų, jog ne vien tėvams, bet ir visiems lietuviams, rūpi jų idėjos, rūpi jų darbai. Jei savo pareigos neatlika, negalėdamas dalyvauti jaunimo šventėje, pasiųsk savo duoklę šventės organizacinio komiteto išdėdinkui: R. Pažemėnas, 2247 W. 241st St., Lomita, Calif.

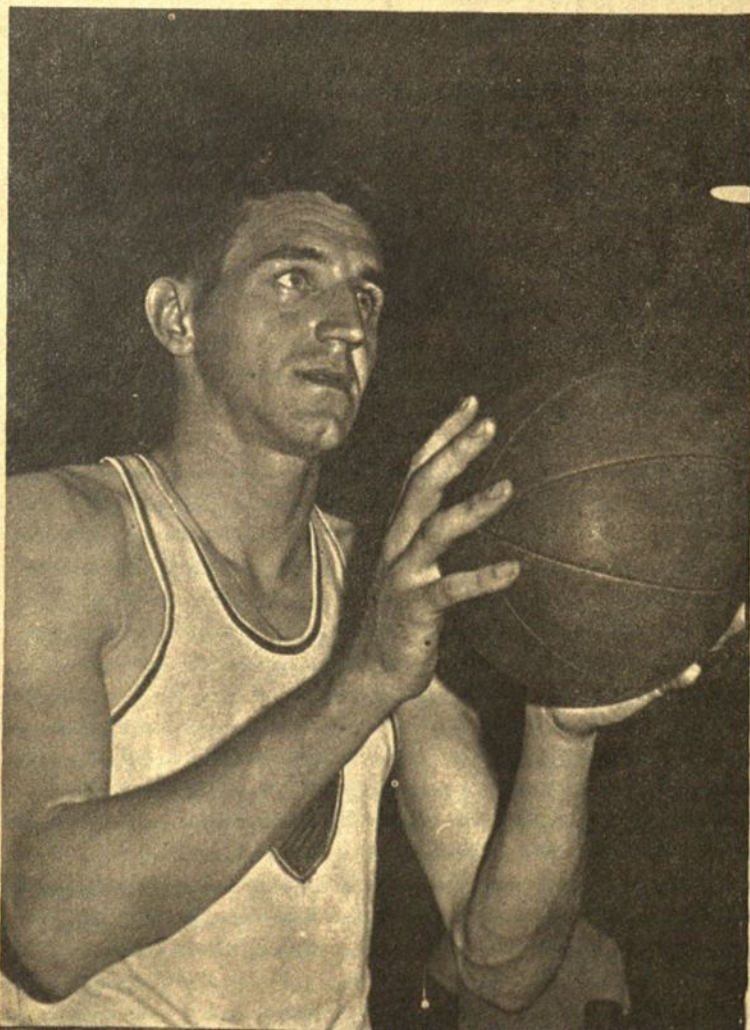
Šventė praėjo gražioje nuotaikoje ir mažieji prisimins visą savo gyvenimą pirmuosius žingsnius lietuviškoje mokykloje.

Telieka palinkėti, kad toji mokykla augtų ir klestėtų.

V. Irl.

• Los Angeles jūros skautai ir skautės ruošia skautišką pobūvį-vakarą, birželio mėn. 20 d., 7:30 val. vakaro. Tautinių namų salėje. Programa bus jaunatviška, išpildoma pačių "jūreivių". Po programos linksmi šokiai. Kviečiami visi los angeliečiai atsilankyti ir tuo pačiu paremti jaunimo norus įsigyti savo laivą, kad "baltoms burėms plazdant" jaunimas galėtų išplaukti į jūrą.

JIE GINS LIETUVIŠKAS SPALVAS AUSTRALIJOJE

Andrius Adzima, Waterburio LSK Gintaras, Centro puolikas, ūgis 6'7", Svoris: 217 svarų. Gimęs 1936 m. vasario 2 d. Žaidęs krepšinį Derby aukštesniojoje mokykloje ir St. Michaels kolegijoje. Vadovauja vietos jaunų krepšinio komandai. Mėgsta muziką ir dainas. Yra dalyvavęs keliuose muzikiniuose pastatymuose.

V. Plūdžinsko nuotrauka

Birželio 7 d. Los Angeles lietuvių parapijos patalpose įvyko iškilmingas Jaunimo Ansamblio 15 metų veiklos minėjimas. Nuotraukoje: jauniausi Ansamblio šokėjai tautinių šokių metu. Ansambliui vadovauja mokyt. O. Razutienė.

Dalis publikos, kuri atsilankė į Los Angeles Jaunimo Ansamblio 15 metų minėjimą birželio 7 d. L. Kančausko nuotrauka